

DREDNISTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA.

KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 1 TELEFON 55-21 DO 55-24

ROKOPISI SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEM PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK LJUBLJANA

TELEFON 55-33 55-33

POSTNI CEKOVNI RACUN V LJUBLJANI ŠTEV. 6-96601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROCNINA 45 DIN

GLASIL O S V O B O D I L N E F R O N T E S L O V E N I J E

Narodi Jugoslavije maršalu Titu

V Titovi štafeti je sodelovalo 180.000 tekačev, ki so pretekli 42.902 km

Beograd, 25. maja. Deset dni so križarje po potih naše domovine štafete vseh ljudskih republik, Jugoslovanske armade in velikih zveznih gradilišč, kakor tudi mnoge druge središnje štafete in nosile prisrčne pozdrave, tople želje in nove zaobljube jugoslovanskih narodov maršalu Titu. Tekalci so v tem času pretekli skupno 42.902 km, v štafeti pa je sodelovalo nad 180.000 tekačev. Danes na 56. maršalov rojstni dan so se v glavnem mestu Jugoslavije stinile v eno samo štafeto, ki je izročila vodji in učitelju naših narodov skupne želje vseh naših narodov.

Velika ljubezen jugoslovanskih narodov do maršala Tita, voditelja borbe za osvoboditev med vojno, sedaj v miru pa za ureditve lepšega in srečnejšega življenja, se je ponovno pokazala prav s Titovo štafeto. Ze doslej znani podatki dokazujejo, da je letošnja Titova štafeta dobila še večji obseg kakor prejšnja leta. V l. 1946 se je udeležilo Titove štafete 84.000 tekačev, ki so pretekli 12.000 km. V l. 1947 je bilo 150.000 nosilcev Titove štafete, ki so pretekli 28.000 km. Pri sprejemu in spremljanju štafete so letos sodelovali vsi naši narodi.

Beograd, prestolnica nove Jugoslavije, ni zastajal za drugimi mesti naše države. Tudi danes je pokazal svojo veliko ljubezen in vdanost maršalu Titu. Pri sprejemu štafete ljudskih republik, koprskih sil, mornarice in letalstva Jugoslovanske armade, zveznih delovnih akcij, Beograda, mladine LR Bolgarije in Svobodnega ozemlja Tista je bila velika množica Beograščanov. Oni, ki niso dobili prostora na trgu in niso mogli spremljati tekačev po beograjskih ulicah, so poslušali prenos po zvočnikih in radiu.

Mnogo pred začetkom svetovnega mitinga, ki so ga organizirali ob prihodu nosilcev štafete iz vseh krajev naše domovine, je bil veliki Trg republike pred Narodnim gledališčem popolnoma zaseden. Nepregledne množice moških, žensk in mladine so se nepretrgano prihajale, tako da so napolnile vse dohode na trg. Trg je bil svečano okrašen, vsa poslopja so bila okrašena z državnimi in nacionalnimi zastavami, slikami maršala Tita, zelenjem in cvetjem. Na vseh štirih straneh trga so visela gesla s pozdravi Beograda nosilcem štafete ljudskih republik in Jugoslovanske armade.

Na svečani tribuni so bili predstavniki Ljudske fronte, Jugoslovanske armade, Izvršnega odbora Beograda, Ljudske mladine, Enotnih sindikatov, Fizikalne zveze Jugoslavije in drugih množičnih organizacij.

Med tem so prispeli štafete na določena mesta v beograjskih predmestjih, kjer so izročile štafete palice najboljim beograjskim fizikalnim kom in delavcem. Štafete Makedonije, Bolgarije, Črne gore, Srbije in koprskih sil JA so prispelo ob 16.14 na 6 km Avalske ceste. Štafete Hrvatice, Slovenije, STO, Vojvodine, letalskih sil JA, aviomobilske ceste »Bratstvo in enotnost« in gradilišča Novega Beograda so prispelo ob 16.26 do gradilišča Novega Beograda. Komaj dve minuti nato so prispeli pri Trošarini na Čukarići štafete Bosne in Hercegovine, vojne mornarice in tovarne težkih orodnih strojev in Zelznika. Beograjska štafeta je krenila iz Jajincve, pionirska štafeta pa iz pionirskega mesta. Na vsej poti od vhoda v mesto pa do Trga republike so bili nosilci štafete po vseh ulicah Beograda navdušeno pozdravljeni in oboštrno s cvetjem.

Ko je bilo objavljeno, da so nosilci štafete še 500 m od Trga republike, je zavlevala ogromna množica ljudstva. Takoj nato so ob zvokih fanfar prišli pred častno tribuno vse štafete. Skupina fizikalnikov, ki je čakala na tribuni, je sprejela štafete palice od svojih tovarišev, ki so jih prinesli od središča Beograda. Ta svečani trenutek je pozdravila spontano veličanska množica ljudstva.

Na slavnostnem mitingu je nosilce štafete pozdravil v imenu Jugoslovanske armade generalmajor Bogdan Orešanić, ki je med drugim dejal: »Izročite, tovariši nosilci štafete naše vojnega letalstva, naše vojne mornarice in naših koprskih sil našemu ljubljensku vrhovnemu komandantu plamteče tovariške pozdrave in trdno vojaško prisego naših mornarjev in letalcev, naših artilerjev in pehote, naših tankovcev in inženirjev, skratka pozdrave vseh nas v armadi — od borcev do generalov, prisego, da se bomo vzgajali in učili na borbenih svobodoljubnih tradicijah naših narodov in na slavni zgodovini naše osvobodilne borbe, da bomo vsak dan krepili moralno-politično stanje naše armade, in da bomo obvladali vojaško politično znanje. Naša država in naša armada bosta kakor doslej trden in neomajen sieber v skupnosti demokratskih sil sveta, ki mu stoji na čelu bratska in velika Sovjetska zveza.«

Po pozdravu Petra Spasova, ki je izrekel želje in čestitke Ljudske mladine Bolgarije maršalu Titu, je v imenu fizikalnikov in »kulturalnic« Jugoslavije govoril Miroslav Krcetić: »Fizikalniki Jugoslavije obljubljamo tovarišu Titu poleg vscan nam skupnih želja in obljub, da bomo tu-

di mi storili vse, da bo fizikalno gibanje čim več pripomoglo k izpolnitvi in prekoračenju nalog petletke in zgraditve socializma. Borili se bomo pri svojem delu med najširšimi množicami v mestih in vaseh z vsestransko telesno vzgojo, da ojekle-nimo delovne ljudi in damo mladini zdravja in moči. Nudili jim bomo potreben počitek in razvedrilo, da bodo mogli čim boljše, lažje in vedro ustvarjati velika dela za zgraditev, krepitve in obrambo domovine. Stori-li bomo vse, da v sprotredno z razvo-jem države bolj razvijemo sport, da bodo naši sportni uspehi pripomogli tudi na sportnem polju k ugledu naše države, kot nam je naročil tovariš Tito.«

V imenu Beograščanov je govoril Marko Nikezić, podpredsednik Izvrš-nega odbora mestnega ljudskega od-bora, ki je med drugim dejal:

Beograd je skupno mesto vseh naših narodov, mesto bratstva in enot-nosti. V Beogradu prihajajo predstavniki ljudstva vseh naših republik v svoj skupen dom, sem prihajajo vsi, ker živi tu tovariš Tito. Prebivalci Beograda pošiljajo skupno z ljud-štvom vseh ostalih krajev naše države danes tovarišu Titu svoje goreče pozdrave in najboljše želje, ki so izraz hvalečnosti za njegovo modro vodstvo pri graditvi socializma v naši državi.

OF za Slovensko Koroško maršalu Titu

Beograd, 25. maja. Pokrajinski odbor Osvobodilne fronte za slovensko Koroško je poslal maršalu Titu brzo-javko, ki pravi med drugim:

»Ob Vašem rojstnem dnevu Vam pošiljamo v imenu vsega slovenskega ljudstva na Koroškem borbeno pozdrave in iskrene čestitke. Koroški Slovenci so se skupno z vsemi jugo-slovanskimi narodi pod Vašim vod-štvom borili z orožjem zoper nacistič-nega zasužnjevalca, da bi uresničili naše stoletne želje in si priborili svobodo in združitev z našimi brati v okviru nove Jugoslavije.

Čeprav so od zmage nad nacizmom minila tri leta, smo še vedno odrezani od svobodne domovine in se mo-ramo še vedno boriti za najosnov-nejše demokratske pravice.«

V brzojavki navajajo, kako hočejo avstrijske oblasti preprečiti borbo koroških Slovencev za svobodo, jim no-čejo dati potnih listov za potovanje v Jugoslavijo, germanizirajo slovenske otroke in na procesih tkzv. ljudskih sodišč ne kaznujejo gestapovskih agentov, temveč dovoljujejo celo bla-tenje narodnoosvobodilne borbe.

V brzojavki navajajo stališče ško-ljiškega ordinariata v Celovcu, ki prepoveduje cerkvene obrede pri od-krivanju spomenikov padlim partiza-

nom in grozi, da bo dal odstraniti partizanske spomenike s pokopališča.

Ob koncu brzojavke je rečeno: Slovensko ljudstvo na Koroškem je kljub povečanemu nasilju in odre-kanju enakopravnosti še bolj prepi-čano, da se mora nujno združiti z matičnim ljudstvom. Zato Vam, ljubljeni maršal, ob Vašem rojstnem dne-vu v imenu vseh koroških Slovencev svečano obljubljamo, da bomo vztrajali v borbi, dokler ne bomo združeni z našimi brati v novi Jugoslaviji, ki nam bo zagotovila pod Vašim vod-štvom nacionalni obstoj in vsestranski svobodni razvoj. Pri tem nam daje moči zavest, da nas v naši pravilni borbi vsestransko podpirajo vsi na-rodi Jugoslavije, Sovjetska zveza in vse vodilne napredne sile sveta.«

posebno pa še za skrb, ki jo posveča tovariš Titu Beogradu.«

Končno je govoril v imenu Ljud-ske fronte Beograda Sreten Stojano-vić.

Na znak so najzaslužnejši fizikal-turniki odhleti s štafetnimi palicami proti končnemu cilju — maršalove-mu domu.

Čestitke predstavnikov Ljudske oblasti

Beograd, 25. maja. Predsednika zvez-ne vlade maršala Tita so obiskali dopoldne in mu čestitali k rojstnemu dnevu člani Prezidija Ljudske skup-ščine FLRJ, predstavniki Zveznega sveta in Sveta narodov s predstavni-ki Prezidija dr. Ivanom Ribarjem na čelu, podpredsednika vlade FLRJ Edvard Kardelj in Jaša Prodanovič in člani vlade.

Obiskali so ga tudi predstavniki Jugoslovanske armade pod vodstvom generalov Ivana Bošnjaka, Svetozar-ja Vukmanovića in Koče Popovića, nadalje člani Prezidija Ljudske skup-ščine LR Srbije in vlade LR Srbije pod vodstvom predsednika Prezidija dr. Siniše Stankovića in predsedni-ka vlade dr. Blagoje Neškovića ter predstavniki Ljudskega odbora mesta Beograda, Ljudske fronte, sindikatov, AFZ in Ljudske mladine.

Obiskali so ga tudi predstavniki Jugoslovanske armade pod vodstvom generalov Ivana Bošnjaka, Svetozar-ja Vukmanovića in Koče Popovića, nadalje člani Prezidija Ljudske skup-ščine LR Srbije in vlade LR Srbije pod vodstvom predsednika Prezidija dr. Siniše Stankovića in predsedni-ka vlade dr. Blagoje Neškovića ter predstavniki Ljudskega odbora mesta Beograda, Ljudske fronte, sindikatov, AFZ in Ljudske mladine.

nom in grozi, da bo dal odstraniti partizanske spomenike s pokopališča.

Ob koncu brzojavke je rečeno: Slovensko ljudstvo na Koroškem je kljub povečanemu nasilju in odre-kanju enakopravnosti še bolj prepi-čano, da se mora nujno združiti z matičnim ljudstvom. Zato Vam, ljubljeni maršal, ob Vašem rojstnem dne-vu v imenu vseh koroških Slovencev svečano obljubljamo, da bomo vztrajali v borbi, dokler ne bomo združeni z našimi brati v novi Jugoslaviji, ki nam bo zagotovila pod Vašim vod-štvom nacionalni obstoj in vsestranski svobodni razvoj. Pri tem nam daje moči zavest, da nas v naši pravilni borbi vsestransko podpirajo vsi na-rodi Jugoslavije, Sovjetska zveza in vse vodilne napredne sile sveta.«

Čestitka koroške mladine

Beograd, 25. maja. Zveza mladine slovenske Koroške je poslala maršalu Titu brzojavko, v kateri pravi med drugim:

»Ob priliki Vašega rojstnega dne sprejmite, tovariš maršal, naše iskrene čestitke in borbeno pozdrave. Nada-ljevali bomo našo borbo do dokonč-ane nacionalne in socialne osvoboditve našega ljudstva.«

Čestitka Ljudstva Svobodnega tržaškega ozemlja

Beograd, 25. maja. Ljudstvo jugo-slovanske cone Svobodnega tržaškega ozemlja je poslalo maršalu Titu tole pozdravno pismo:

Tovariš maršal! Ljudstvo jugoslovanske cone STO Vam pošilja v zvezi z Vašim 56. rojst-nim dnem tople pozdrave. Ta praznik nas spominja na velike dni, ko je usmerilo Vaše modro vodstvo vso na-šo vero v našo pravilno stvar v brat-stvo med narodi, v ljudsko dostojan-stvo ter v našo voljo živeti svobodno — v zgodovinsko delo in zmago-slavno borbo s silami zmag in raz-sirjevalci sovražstva. — Ta spomin spremlja v našem ljudstvu občutek globoke hvalečnosti. Ta praznik nas v času veičastnega plana za gospo-darski razvoj Jugoslavije opominja, da boj še traja. Delovno junštvo ju-

goslovanskih narodov pri gradnji so-cialistične domovine pod Vašim za-nesljivim vodstvom je dostojen zgled naše skupne nedavne preteklosti in zato znova zbuja občudovanje Vaših sorcev v vojni in vseh ljudi, ki niso izgubili vere, da si lahko zgradijo z lastnimi silami boljše bodočnost. Ta praznik utrjuje zaupanje v zaščito dela in nepremagljivost vseh, ki jih združujete in vodite proti vedno hu-šemu besu že enkrat premaganega sovražnika. Nepretrogoma bomo ob-navljali tradicijo osvobodilne vojne, ki jo je naše ljudstvo z ljubeznijo pove-zalo z Vašim imenom in ki nam kaže pot v novih razmerah.

Cestitamo Vam k rojstnemu dnevu z željo, da bi še dolgo vodili jugo-slovanske narode k sreči in blagostanju v zadovoljstvo njihovih prijateljev.

Čestitka Enotnih sindikatov Jugoslavije

Beograd, 25. maja. Centralni odbor Enotnih sindikatov Jugoslavije je čes-tital maršalu Titu k rojstnemu dne-vu s tole brzojavko:

»V imenu delavskega razreda Ju-goslavije Ti pošiljamo, tovariš Tito, k 56. rojstnemu dnevu naše prisrčne čestitke in vroče pozdrave z željo, da bi živel še dolgo za srečo naših na-rodov in za napredek naše domovine.

Pod Tvojim vodstvom so naši na-rodi ustvarili najslavnijejšo dobo naše zgodovine in uvrstili Jugoslavijo med najnaprednejše države sveta. Zaveda-mo se tudi velike zmage v borbi za izpolnitev petletnega plana, ki smo jo

izvojevali v prvem letu po Tvoji za-slugi, tovariš Tito, ki stojiš na čelu naše slavne Komunistične partije in nove Jugoslavije. Delavci in uslužben-ci Jugoslavije Ti pošiljajo svoje bor-bene pozdrave. Zavedajo se, da bodo pod Tvojim vodstvom uresničili nove zmage v borbi za novo življenje, in Ti obljubljajo, da bodo z vsemi svojimi silami delali za izgradnjo socialistič-nega reda v naši državi.«

K rojstnemu dnevu maršala Ju-go-slavije Josipa Broza-Tita je čestitala tudi Zveza jugoslovanskih književni-kov.

Maršal Tito na letalskem mitingu v Zemunu

Brez evidence ni dobrega trgovskega poslovanja

Z uvedbo planskega gospodarstva smo začeli govoriti o evidenci kot izredno važnem pogoj za uspešno poslovanje industrijskih in trgovskih podjetij. Kljub temu, da slišimo o važnosti evidence skoro sleherni dan moramo ugotoviti, da pomanjkljiva evidenca še vedno mnogokje zavira redno poslovanje podjetij. To se danes posebno pozna v naši trgovini, predvsem v trgovini po vezanih cenah, to je v kmečkih zadrugah, okrajnih poslovnih zvezah in odkup-nih upravah.

Kontrolni organi, ki stalno na te-renu pregledujejo, kako poslujejo posamezna trgovska podjetja, lahko vedno znova ugotavljajo, da velika večina zadrug in okrajnih poslovnih zvez nima evidence o odkupljenih količinah blaga po vezanih cenah. Posledica take pomanjkljive evidence je zelo občutna. Na eni strani se v nekaterih zadrugah kopiči blago, medtem ko na drugi strani posamez-nim industrijskim krajem primanj-kuje živiliških predmetov. Zadruge imajo sicer nakupljeno blago v skladi-šču, toda ker niso poslale poročil o nakupljenih količinah okrajnim poslovnim zvezam ali odkupnim upravam, te niso mogle poslati di-spozicij. Tako je imela mlekarja v Kranju na zalogi 122 kg surovega masla, 444 kg kuhanega masla, več sto kilogramov mleka v prahu itd. Ker niso imeli o tem nobene evi-dence oziroma niso imeli dispozicij, kam naj to blago pošljejo, se je del blaga pokvaril.

Okrajne poslovne zveze in odkup-ne uprave pri okrajnih ljudskih od-borih se zadovoljujejo z nepopolnim poročanjem. Tako n. pr. v postojns-kem okraju poročalo o odkupljenih količinah blaga od 38 zadrug pov-prečno samo 19 zadrug, v okraju Ilirska Bistrica pa od 23 samo 15 zadrug. Zaradi takega pomanjkljive poročanja okrajna poslovna zveza ali odkupna uprava nima pre-gleda, koliko blaga imajo njene za-druge. Na drugi strani pa tudi po-ročila kmečkih zadrug v večini pri-merov niso točna. Tako je n. pr. kmečka zadruga Sv. Vid nad Cerknico odkupila okrog 500 kg fižola.

Poslovodkinja je poročala o odku-pu 16 kilogramov. Okrajna poslovna zveza se je na to število zanesla na-mesto, da bi kontrolirala poročila posameznih zadrug, posebno v pri-merih, kjer je točnost poročil že na-videz nepravilna.

Kako slab odnos do evidence o stanju odkupljenih kmetijskih pri-delkov imajo nekateri naši organi, nam dokazuje primer v okraju Trebnje. Na tamkajšnji okrajni pos-lovni zvezi je bil določen za operativno evidenco tovariš, ki je dobil o tem točna navodila od ministr-stva. Toda namesto, da bi sam se-stavljaj ta poročila oziroma eviden-co, jo sestavljaj administratorka, ki dela večkrat velike napake. Tako je n. pr. v poročilu za 12. maj navedla, da je na njihovem področju 1642 kg odkupljene fižole, medtem ko so kmečke zadruge istega dne poročale, da znaša dejansko odkupljena količina le 1212 kg. Okrajna poslovna zveza pa tudi nima nobene evidence o prejetih dispozicijah in o izdaji blaga na dispozicije. Tako je n. pr. dobila 2. maja od ministrstva dispo-zicijo za odpremo fižole, poslala pa ga je šele čez 10 dni.

V okraju Grosuplje kmečke za-druge slabo poročajo o odkupljenih kmetijskih pridelkih. Tako okrajna poslovna zveza 12. maja ni prejela poročil od 12 zadrug. Poleg tega so poročila zadrug večkrat neočena, kar potrjuje tudi okolnost, da je stanje kasnejšega datuma nižje, čeprav ni-šo odposlale nikamor odkupljenih količin. Statističarka okrajne pos-lovne zveze pa te pomanjkljivosti sploh ni upoštevala ter je enostavno prepisovala številke v dnevni su-marnik. Okrajna poslovna zveza Grosuplje tako seveda nima pre-gleda o tem, kakšne količine kme-čijskih pridelkov so bile dejansko odkupljene.

Podobno stanje je tudi v okraju Kočevje, kjer je 11. maja poročalo o stanju zalog le 5 zadrug. Nekatero zadrugo celo 14 dni niso poslale no-benega poročila. Tako je kmečka za-druška Morava dala poslednje poro-čilo o odkupu kmetijskih pridelkov 11. aprila. Nič boljša ni seveda evi-

denca na okrajni poslovni zvezi. Ta-ko je n. pr. izkazala v sumarniku, da znaša količina odkupljene krompi-rja 26.134 kg; po poročilih kmečijskih zadrug pa je bilo dejansko odkupljeno 27.867 kg krompirja. Prav tako nima okrajna poslovna zveza pregleda nad odpremljenimi količinami kmetijskih pridelkov. Po dispoziciji ministrstva bi moral okraj odpremiti 22.000 kg in bi moral potem znašati ostanek 5000 kg. V sumarniku pa je okrajna poslov-na zveza izkazala ostanek 15.700 kg krompirja, kar je za celih 10.000 kg preveč.

Posledice take slabe evidence so na eni strani kopičenje materiala, na drugi strani pa zastoj odpreme. Zaradi tega je nujno, da si vsi organi takoj ustvarijo tako evidenco, ki jim bo omogočala takojšen pregled, koliko blaga so odkupili po vezanih cenah, koliko so ga odpremili in kakšno zalogo še imajo. To je osnov-na naloga vseh kmečkih zadrug, prav tako pa seveda tudi okrajnih poslovnih zvez in odkupnih uprav. Ni dovolj, da okrajne poslovne zve-ze pošiljajo številke, te številke morajo biti realne. Napačna evidenca lahko več škoduje kakor koristi, zato morajo kontrolirati poročila kme-čkih zadrug in jim pomagati, da bo ta evidenca že v osnovi točna. Na temelju točnih poročil kmečkih za-drug tudi okrajnim poslovnim zvez-am ne bo težko ustvariti točen pre-gled nad stanjem odkupljenih koli-čin poljskih pridelkov na svojem področju.

Vezana trgovina je pri nas dosegla velik razmah, toda še bolj se bo raz-mahnila v poletnih in jesenskih me-secih. Samo, če si bodo zadruge in poslovne zveze še sedaj ustvarile do-bro evidenco, bodo pozneje zmogle velike naloge. Zavedati se moramo, da je vezana trgovina bistveni člen naše preskrbe. Zato je njeno brez-hibno funkcioniranje odvisno od hit-re cirkulacije odkupljenih pridel-kov. Solidno poslovanje v zvezi s trgovanjem po vezanih cenah je to-rej nujna dolžnost od vseh tistih po-trošnikov, ki so navezani na zagot-ovljeno preskrbo.

1500 mladincev na pregled krompi-rišč na okuženem in neokuženem sektorju v krajevnih ljudskih odbo-rov Dobravci, Hotinja vas in Gorica. V gornjeradgorskem okraju je pre-gledalo krompirjeve nasade 3233 lju-di. Na področju mesta Ljubljane se je pregledov udeležilo 1956 ljudi. Ta-ko je samo v treh okrajih in na pod-ročju Ljubljane sodelovalo pri akciji skoraj 22.500 ljudi.

V samem krškem okraju, od koder izvirajo najstarejše okužbe, je bila akcija, kakor smo že poročali, izve-dena res množično. Skupaj se je ude-ležilo pregledov nad 20.000 ljudi.

Tudi v ostalih krajih so bile ugo-tovljene nove okužbe. Tako so v Črešnjevcu, v poljskem okraju, našli 2000 hroščev na 8 njivah, ki prej niso bile okužene. Krajevni odbor Črešnjevca je v neposredni bližini Hotinje vasi, kjer so bile ugotovljene okužbe že lansko leto. Da so v Čre-šnjevcu izsledili hrošče šele letos, do-kazuje, da je bil lanski pregled pov-ršen in ni zajel vseh kmetovalcev. V trboveljskem okraju so našli 1 hrošča na področju kraj. ljud. odbora Loka ter 4 hrošče na področju kraj. ljud. odbora Vrhnova. 1 hrošča so našli na njivi Mihe Kukovca v Bukovcih v ptujskem okraju, v celjskem okraju pa so našli v Gomil-skem 1 krompirjeva na njivi Ivana Praznika. Vse njive, na katerih so bile ugotovljene nove okužbe, so pre-gledovalci ponovno pregledali, kljub temu pa niso našli nobenega hrošča več.

Tudi okužb v tistih krajih, kjer so pri pregledu našli samo enega hro-šča, nikakor ne smemo podcenje-vati. Ti primeri nam morajo biti resno opozorilo, da morajo biti pre-gledi krompirjevi izvedeni res teme-ljito, da se najde tudi poslednji hrošč, ker je od tega v največji meri od-visen uspeh vse zaitralne akcije.

Množičnost nedeljskih pregledov krompirjevih nasadov kaže veliko pri-zadevanost našega delovnega ljud-stva, da z vsemi močmi podpre akcijo, hkrati pa nas še bolj opozarja na tiste posameznike, ki se namerno od-tegujejo delu v korist skrupnosti. Proti njim bodo potrebni energični ukrepi. Ponovno opozarjamo, da mo-ra v smislu plana za zatiranje kolo-radskega hrošča v LRS za leto 1948, ki je bil objavljen v časopisu in na posebnih letakih, vsak lastnik krom-pirjevih nasadov vsak teden redno pregledati svoje njive in o ugotov-itvah pregleda poročati svojemu krajevemu ljudskemu odboru naj-kasneje do prvega naslednjega mno-žičnega pregleda krompirišč.

Obrtne proizvajalne zadruge v Bosni in Hercegovini

Te dni je bila v Sarajevu letna skup-ščina Zveze obrtnih zadrug LR Bosne in Hercegovine. Na področju te ljud-ske republike je sedaj 84 produkcijskih in predelovalnih zadrug, ki obsegajo 1715 kvalificiranih mojstrov in pomoč-nikov ter 465 učencev.

Gradnja zadružnih domov na Goriškem zgleđno napreduje

Kaj vse zmore ta trdna volja in vztrajnost, nam je pokazala mala vas Batuje na Vipavskem. Pravilno za-rtano delo in dobra razvrstitev delovne sile z uvedbo brigadnega sistema je ro-dila obilo sadov. Preteklo nedeljo je pre-šla vas republiško prehodno zastavico. Ob priliki izročitve so Batujčani obljubi-li, da jo hočejo obdržati, dokler ne bo zadružni dom dograjen.

V gradnji zadružnega doma se dobro uveljavlja tudi vas Idrija ob Bači. Na množičnem sestanku OF so sklenili, da bodo k trgovskim prostorom kmečke zadruge dozdaljši še obsežno kulturno dvorano in razne gospodarske objekte, da bodo zadostovali potrebam vasi. Če-prav so vsačani preobzeleni z delom na polju in s košnjo, so že začeli s kopan-jem temeljev. V par dneh so dosegli rekordne uspehe, ki gotovo niso bili do-seženi še na nobenem stavbišču. V encm dnevu so izkopali temelje kulturne dvorane in jih začeli betonirati. Sedaj se dvigajo zidovi že nad dva metra visoko.

Ni manjša ni gradbena živahnost v Brdih, naš najzapranejši mej. Po otvo-rtvi prvega zadružnega doma v Medani v zapadnih Brdih so začeli s pripravil-janjem gradiva v Hlevniku, Hrušici in drugod.

Premoženje naših izseljencev in premoženje optantov na italijansko državljanstvo ne spada pod zakon o nacionalizaciji

Ker so se razširile vesti, da člen 3. zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji zadevata tudi nepremično premoženje naših izseljencev in premoženje optantov na priključenem ozemlju, daje mini-sterstvo za pravosodje FLRJ tole po-jasnilo:

1. Naše izseljence smatramo po pravilu kot naše državljane po čl. 10. in 20. zakona o državljanstvu FLRJ (Službeni list št. 54.46), po katerem ostanjejo državljani, dokler ne dobe s sklepom ministrstva za notranje zadeve odpust iz našega državljanstva kakor velika večina naših izseljencev, čeprav so po zakonih države, v kateri živijo, do-bili tamkajšnje državljanstvo. Ker niso zaprosili za odpust iz držav-ljanstva FLRJ, jih smatramo za naše državljane in zato njihovo premo-ženje in podvrženo nacionalizaciji. Nacionalizirana bo imovina tistih iz-seljencev, ki so dobili odklop o opu-stu iz državljanstva FLRJ.

Ker se s premoženjem optantov za-italijansko državljanstvo in italijan-skih državljanov, ki so bili na dan 15. septembra leta 1947 stalno nase-ljeni na ozemlju, priključenem FLRJ v smislu mirovne pogodbe z Italijo (po 9. in 10. točka 14. odst. v zvezi s 19. členom mirovne pogodbe z Ita-lijo), ne more ravnati drugače kakor s premoženjem naših državlja-nov, ne veljajo tudi za nepremično premoženje optantov za italijansko državljanstvo in italijanskih držav-ljanov, ki so bili na dan 15. sept. 1947 stalno naseljeni na priključe-nem področju, predpisi 3. člena zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o nacionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij.

Predpisi 3. člena zakona o izpre-membah in dopolnitvah zakona o na-cionalizaciji privatnih gospodarskih podjetij se tudi ne nanašajo na prak-tiko zakonite dediščine tujih držav-ljanov v FLRJ. Glede na to ostane še nadalje v veljavi 5. člen uredbe o kontroli prometa nepremičnin (Služ-beni list št. 24.48).

Nedeljska akcija proti koloradskemu hrošču je bila množična

Dne 23. t. m. je bil v vseh okrajih LR Slovenije množičen pregled krom-pirjevih nasadov, da se ugotove mo-rebitne nove okužbe s koloradskim hroščem in da se že okužene njive čim temeljiteje očistijo tega škod-ljivca. V primeri s preteklim letom so bile akcije v letošnjem letu mnogo boljše in bolj temeljito organizirane ter so zajele res najširše plasti pre-bivalstva.

Po poročilih iz okrajev, ki jih je doslej prejela uprava za zaščito rast-

lin pri ministrstvu za kmetijstvo LR Slovenije je v ptujskem okraju pri pregledu sodelovalo 5096 ljudi, ki so bili razdeljeni na 728 skupin. V okra-ju Maribor - okolica so pregledali krompirjeve nasade v nekaterih kra-jih že 16. maja, v drugih pa 23. ma-ja. Pri prvem pregledu je sodelovalo 2200 ljudi, drugi pregled je pa za-poslil 10.000 pregledovalcev. V lepem številu se je tega pregleda udeležila zlasti mladina. Iz Maribora se je od-peljalo s posebnim vlakom Rače

Varnostni svet je zavrnil resolucijo, da pomeni položaj v Palestini kršitev miru

pozval pa je vse prizadete države, naj prenehajo z vojaškimi operacijami v Palestini

New York, 24. maja. (Tass) Po sedemdesetih razpravljanih o izrednem položaju v Palestini je Varnostni svet zavrnil najpomembnejši del resolucije ZDA, ki pravi, da predstavlja v smislu člena 39. Ustanovne listine OZN položaj v Palestini kršitev miru. Nemesito tega so sprejeli manj pomembno resolucijo, ki je sestavljena v glavnem iz samih sprememb in dodatkov Veliki Britaniji, Sovjetski zvezi, Sovjetski Ukrajini in Siriji so se vzdržale glasovanja o tej resoluciji, vendar je 8 drugih držav, članic Sveta, glasovalo za njo. Besedilo resolucije se glasi:

»Uposlušajoč, da prejšnje resolucije Varnostnega sveta o Palestini niso bile izvedene in da so sedaj v Palestini vojaške operacije, poziva Varnostni svet vse vlade in prizadeta oblastva v Palestini ne glede na pravice, zahteve ali položaje prizadetih strank, naj se vzdržijo vsakršnih vojaških operacij v Palestini in izdajo svojim oboježenim ter napoli oboježenim silam naredbo o prenehanju sovražnosti. Ta naredba naj bi začela veljati 36 ur po polnoči 22. maja po srednjem newyorškem času. Varnostni svet poziva komisijo za premirje in vse prizadete države, naj posvetijo največjo pozornost razgovorom in premirju v mestu Jeruzalemu ter poziva vse prizadete države, naj z vsemi sredstvi, ki jih imajo na razpolago, olajšajo nalogo posredovalca OZN, imenovanega z resolucijo Generalne skupščine z dne 14. maja.«

Med obravnavanjem posameznih paragrafov resolucije je Varnostnem svetu so dolgo časa razpravljali o drugem paragrafu resolucije ZDA, ki pravi, da predstavlja v smislu člena 39. Ustanovne listine OZN položaj v Palestini kršitev miru. Anglički predstavnik Cadogan se je postavil na čelo opozicije, ki je nastopila proti taki stilizaciji. Kolumbijski predstavnik je predlagal spremembo stilizacije v tem smislu, da se ne bi sklicevala resolucija na člen 39. Ustanovne listine. V tej zvezi je predstavnik ZDA Austin, ki je še pred nekaj minutami odločno branil celotno ameriško resolucijo, dejal: Pripravljen sem sprejeti no-

vo stilizacijo, ako je tudi Velika Britanija mišljena, da jo je mogoče sprejeti. V trenutku, ko bi morali preložiti razpravljanje o tem vprašanju in sprejem sklepa Varnostnega sveta, je Austin predlagal glasovanje o tem paragrafu. Pri glasovanju so samo Sovjetska zveza, Sovjetska Ukrajina, ZDA, Francija in Kolumbija podprle ta paragraf, medtem ko se je šest drugih članov vzdržalo glasovanja. S tem je bil odklonjen najpomembnejši del resolucije ZDA.

Nato je 10 članov Varnostnega sveta, med njimi tudi Sovjetska zveza in Ukrajina, odobrilo angleško stilizacijo skupno z dodatkom, ki ga je predlagala Kitajska. Dodatni predlog poziva vse vlade in vsa prizadeta oblastva v Palestini, naj se vzdržijo vsakršnih sovražnih akcij. Sirija se je vzdržala glasovanja. Naslednji dve stilizaciji, ki se nanašata na komisijo za premirje, so sprejeli z 9 glasovi, medtem ko sta se Sovjetska zveza in Sovjetska Ukrajina vzdržali glasovanja. Sovjetska zveza in Sovjetska Ukrajina sta se vzdržali glasovanja tudi pri zadnji stilizaciji, ki se nanaša na posredovalca OZN v Palestini in ki je zanjo glasovalo 9 članov VS.

Pred končnim glasovanjem o resoluciji kot celoti sta predstavnik Francije in Kolumbije izjavila, da je resolucija Varnostnega sveta slaba in nezadostna, vendar bosta kljub temu glasovala za njo. Nato je predstavnik ZDA Austin izjavil, da mora Varnostni svet izdati pozitivne sklepe, ako prizadete stranke ne bi upoštevale poziva za prenehanje sovražnosti.

Predstavnik židovske agencije je sporočil ameriškiemu podkonzulu Williamu Bandethu, da je Izrael pripravil ustavitelj operacije na vseh bojiščih v smislu sklepa Varnostnega sveta.

Boji v Palestini se nadaljujejo
Tel Aviv, 24. maja. (AFP) Uradni predstavnik židovskega generalnega štaba v Tel Avivu je na fiskovni konferenci izjavil o vojaških operacijah na področju Palestine, da poletajo glavne bojne fronte ob cesti proti Jeruzalemu, v Samakhu pri Galilejskem jezeru ter med Gazom in Madzalo. Židovske oboježene sile uspešno odbijajo napade sirijskih in iraških čet. Židovsko letalstvo je začelo z večjimi operacijami na vseh frontah v Palestini.

Poročilo arabskih oboježenih sil pravi, da nadaljujejo oddelki arabske legije z močnim pritiskom na židovske sile v Jeruzalemu in da jim je uspelo stari del mesta popolnoma očistiti. Arabsko topništvo neprestano napada židovske položaje severno od Jeruzalema in v predmestjih. Arabška letala so napadla na vse frontih pri Jeruzalemu, kakor tudi zaledje sovražnika, in so bombardirala židovsko kolonijo južno od Haife.

V posebnem poročilu sirske vojske je govora o hudih borbah v severnih predelih Palestine in o obširnih operacijah sirskega topništva in letalstva, ki je obstreljevalo delavska naseља Kharbun Afikim Ašof in Jakov.

Egiptjski bombniki so znova bombardirali Tel Aviv, naprave južno od Jafe, letališče Remlek, židovska naseља Negbu in Siemo, egiptjske čete pa so začele z ofenzivnimi operacijami proti severu, zlasti proti Betlehemu.

Agencija France Presse je prenesla poročilo Hagane, ki pravi, da so židovske sile v Jeruzalemu odbile vse napade sovražnika. Gora Sion je še vedno v židovskih rokah. Arabsko topništvo je obstreljevalo židovsko vseučilišče in židovska predmestja Jeruzalema.

V Jeruzalemu je bilo poškodovano poslopje češkoslovaške konzulata in so bili ranjeni trije uslužbenci konzulata.

Reuter poroča, da je izdal Varnostni svet sklep o prenehanju bojev v Palestini, ki bo pričel veljati po preteku 36 ur, računajoč od 23. maja ob 04.00 po Greenwichu.

Malik začasni namestnik Gromika v Varnostnem svetu
New York, 25. maja. (Tass) V New York je prispel namestnik ministra za zunanje zadeve ZSSR Malik, ki je začasno imenovan za predstavnika ZSSR v Varnostnem svetu med Gromikovo odsotnostjo.

Protijudsko rovarjenje poljskih škofov
Varšava, 25. maja. (Tanjug). »Glos Ludu« obojsa pismo poljskih škofov, naslovljeno na poljsko mladino, ki so ga večeraj prečitali v cerkvah, in poudarja, da so skušali škojfe s tem pismom odvrti pozornost poljske javnosti od protipoljskega stališča Vatikana, ki ne priznava Poljski pravice do zahodnih pokrajin. Škojfe skušajo znova zasedati razdor v poljski skupnosti, zlasti pa nahujskati mladino proti ljudskim oblastem.

Novi poglavar romunske cerkve za ljudsko demokracijo
Bukarešta, 24. maja. (Tanjug). V navzočnosti članov Prezidija, vlade, ljudskih poslancev, romunske sinode in cerkvenih delegatov so danes izvolili v poslopju ljudske skupščine za novega patriarha romunske pravoslavne cerkve dosedanjega metropolita Moldavije Justinijana.

Novi romunski patriarh je v svojem govoru poudaril, da bo najvažnejša naloga romunske narodne cerkve, vzgajati romunske vernike v duhu ljudske demokracije, miru in službovanja ljudstvu ter romunski ljudski republiki.

Predsednik vlade dr. Groza je v svojem govoru poudaril, da lahko cerkev računa pri takem delu na vsestransko pomoč oblasti in vlade ljudske republike Romunije.

Zopet 6 smrtnih obsodb v Atenah
Atene, 24. maja. (Tass). V Atenah je bila končana obravnava zoper »upornike na otoku Makronisu«. Organizatorji hočejo z to obravnavo opravičiti krivavo preganjanje neoboroženih pripornikov in nadaljevati nasilstvo nad ostalimi priporniki. Čeprav so nekateri prče obtožbe priznale, da so obtoženi popolnoma nedolžni ljudje, je sodišče kljub temu izreklo 6 smrtnih kazni. Pet obtožencev je bilo obsojenih na do smrtno robjilo, 32 pa na zaporne kazni.

uprave nam je poveljnik taborišča dodelil še taboriščnega vodiča in tolmača. Sam se nam je v spremstvu svojega pisarja, angleškega seržanta, pridružil, ko smo si ogledovali taborišče in življenje v njem. Taboriščni vodiči, bivši eksekutor iz Ljubljane Vrtačnik, je bil sprva sila prijazen. Govoril je o življenju v taborišču in z veseljem dajal pojasnila; nenadoma pa je utihnil. Obraz se mu je podaljšal. V začetku je namreč mislil, da sem dopisnik »Koroške kronike«, lista, ki ga izdajajo angleške okupacijske oblasti v slovenščini. Iz razgovora Angležev in spremstva je najbrž posnel, da sem novinar iz nove Jugoslavije. Postal je sila zapel. Odgovarjal je na vprašanje z eksekutorsko brokratskim tonom. Tolmač v taborišču je poglavi uslužnik, ki za približno angleški, približno nemški in približno slovenski, kar pa zaostajajo potrebam taboriščne uprave. Opazil sem, da imajo tolmači, taboriščni vodiči in vodje barak, najrazličnejše »prednosti« in da uživajo vse zaupanje taboriščne uprave. Ostali taboriščniki se jih boje in govore v njihovi prisotnosti zelo previdno. Podoben način taboriščne organizacije so uvedli Nemci v svojih koncentracijskih tabo-

Protest Društva novinarjev Slovenije proti obsodbi urednika Feigla

Društvo novinarjev Slovenije je poslalo Mednarodni novinarski zvezi naslednji protest proti krivični obsodbi urednika goriske »Sočec« Damira Feigla:

»Dne 21. maja je italijansko sodišče v Gorici obsodilo odgovornega urednika goriskega tednika »Sočec«, glasila Demokratske fronte Slovencev v Italiji na težko zaporno in denarno kazen zaradi poročanja o vlogi tako imenovane Slovenske demokratske zveze v Gorici in Trstu. Izdajalska in špijonska vloga te organizacije je bila na sodni obravnavi v Ljubljani proti Bitenčevi vohunski in teroristični skupini, v kateri so aktivno sodelovali vodilni člani SDZ, ponovno potrjena in z dokazi, pričami ter izpovedbami samih obtožencev dokazana. O tem je po svoji novinarski dolžnosti poročala »Sočec«.

Društvo novinarjev Slovenije odločno protestira proti omejevanju svobode tiska, in smatra obsodbo odgovornega urednika »Sočec« Damira Feigla za odkrit napad na najbolj osnovno pravico Slovencev v Italiji. Že sam način in postopek proti odgovornemu uredniku Feiglu, ki je bil obsojen brez možnosti obrambe in možnosti, da bi mogel dokazati resničnost navedb v članku, dokazuje, da je imela sodna razprava le namen dušiti demokratski tisk slovenske

manjšine v Italiji in omejevati njene narodnostne pravice. Obsodba odgovornega urednika Feigla ni osamljen primer napadov italijanskih oblasti na najbolj osnovne narodnostne pravice Slovencev v Italiji, temveč je le člen v verigi številnih primerov preganjanja slovenske narodne manjšine in ponoven dokaz, da se politika današnje Italije do slovenske manjšine v ničemur ne razlikuje od nekdanjega zasluževanja fašistične, Mussolinijevе Italije.

Društvo novinarjev Slovenije poudarja, da ima italijanska narodna manjšina v FLRJ vse narodnostne pravice in vse možnosti svobodnega razvoja, tako tudi pri izvrševanju novinarskega poklica.

Zato Društvo novinarjev Slovenije ostro protestira proti krivični obsodbi odgovornega urednika Feigla in zahteva, da italijanske oblasti spoštujejo pravice Slovencev v Italiji in da ne onemogočajo izvrševati slovenskim novinarjem njihovega poklica in dolžnosti.

Prosimo Zvezo novinarjev Jugoslavije, da o tem obvesti Mednarodno novinarsko zvezo in da preko Zveze italijanskim novinarjem zahteva, da se spoštujejo slovenski demokratski list v Italiji in da doseže preklic krivične obsodbe odgovornega urednika »Sočec«, Damira Feigla.

„Enakopravnost“ koroških Slovencev v besedah in dejanjih

Iz »Slovenskega vestnika« posnemamo:

»Avstrijski zunanji minister Gruber je v Londonu pripovedoval zastopnikom zunanjih ministrov o »pravicih in enakopravnosti« koroških Slovencev. Dejal je, da so v Avstriji enakopravni vsi državljani, ne glede na jezik, vero in narodnost.

Navedli bomo samo nekaj primerov iz zadnje dobe, kako avstrijske policijske in sodne oblasti ravnaajo s Slovenci in velikovškem okraju. Razmere v tem okraju so še posebno značilne, ker kažejo, kako najtesnejše so avstrijska policija, sodišča in uprava povezani z novimi nacističnimi organizacijami, ki imajo v tem okraju svoj sedež. Gotovo ni slučaj, da je še danes ravno v tem izrazito slovenskem okraju vojni zločinec SA-Standardenführer Hans Steinacher nemoten in neoviran, medtem ko vsakega slovenskega funkcionarja, ki se v tem okraju pojavi samo za nekaj ur, takoj zasleduje avstrijska žandarmerija in britanska vojaška policija.

Tudi ni naključje, da ravno v Zelzerji Kapli velikovškaj okrajni glavarji osebno »nadzorujejo« vse veče prireditve slovenskih organizacij in da ob takšnih trenutkih vedno »goli slučaj« podžge od vseh stran »privlačne nacistične tolpe za napade na slovenske prireditve in udeležence teh prireditev.

G. Gruber bo verjetno te primere v bodoče navajal v dokaz, kako se avstrijske oblasti trudijo za »red in mir«. Vendar pa pretepi sami govore proti njegovi trditvi o »mimnem sožitju obeh koroških ljudstev«. Napadi nacističnih Wurfkomand na slovenske prireditve so postali tako izvalni, da so pred kratkim v Dobri vasi vdrli celo v slovensko dvorano in napadli gledalce »Miklovo Zalec«. Avstrijski žandarji so najprej mirno gledali, kako so nahujskani nacistični glavarji vdrli v dvorano, nato pa hoteli prepovedati prireditev, češ da je »mir ogrožen«. Ko pa so slovenski

mladinci nagnali izzivače, jih je Gruberjeva policijska pravica klicala na odgovornost ter jih postavila pred sodišče.

Ta primer pa ni osamljen. Revgar Polde in Krasnik Kristo sta bila pred meseci napadena od wurfkomandovcev, sedaj pa sta bila postavljena pred sodišče. Tovariš Zanek iz Male vasi in tov. Butej iz Večne vasi sta obtožena, ker sta se branila ob zgoraj omenjenem napadu na prireditve »Miklovo Zalec«. Tov. Pečnika Jurija iz Podjune so napadli v njegovi lastni hiši, mu pobili vsa okna, njega pa pretepli, tako da je moral v bolnišnico. Njegovega otroka so hudo ranili s kamenjem. Gruberjevi velikovški »sodniki« ga klicajo zato kot obtožence pred sodišče. Tomaz Germadnik in Rudolf Ruter iz Lovansk sta bila prav tako napadena, v posmeh pravici pa so ju po Gruberjevem receptu postavili pred sodišče.

Usoda nacistov — Gruberjevih bratov in prednikov — nam je porok, da bo prej ali slej propadel vsak, ki se nadalje skuša utrjevati njihovo pojmovanje »pravice« in »enakopravnosti«, končuje »Slovenski vestnik«.

Z grožnjami pobirajo podpise za »nedeljivo« Koroško

V raznih krajih Slovenske Koroške zbirajo v zadnjem času razni dvomljivi ljudje podpise za »nedeljivo Koroško«. V Slovenjem Plajberku in v Ločah ob Baškem jezeru hodijo od hiše do hiše člani BHS »Zveze domovini zvestih Korošcev« in skušajo z grožnjami izsiljevati podpise. Tako sta v Ločah pobirala podpise Oder Franc in Gasparin ter grozilo slovenskim družinam, ki niso hoteli podpisati: »Če ne podpišete, bodo potem morali čez gore.« Zavedne slovenske družine pa so oba odločno zavrnila.

Slovenci se niso pozabili preteklosti teh dveh »domovini zvestih sinov«. Oder Franc je bil registriran nacist in jlegalec v SA, Gasparin pa prostovoljec v SS.

DR. CLEMENTIS O ODNOSIH MED ČSR IN VELIKO BRITANJO

Praga, 25. maja. (Tanjug). Zunanji minister dr. Clementis je dal izjavo sodelavcu indijskega časopisa »Hindustan Times«.

V odgovoru na vprašanje, ali je mogoče češkoslovaško smatrati za most med vzhodom in zapadom je dr. Clementis izjavil:

»Tak most sploh ni potreben. Potreba je samo obojestranska dobra volja. Kar se tiče Češkoslovaške, sploh ni treba dvomiti v njeno dobro voljo.«

Na vprašanje, kakšni so izgledi za obnovitev češkoslovaško-britanskih odnosov glede na sistematične napade britanskega tiska in radia na vlado preronega ljudske fronte, je minister dr. Clementis odgovoril:

»Češkoslovaška želi po dobrih odnosih z Veliko Britanijo in si spremeni-la. Upamo, da bodo v Veliki Brita-

niji spoznali nepravilnost teh napadov in razumeli, da je mogoče sodelovanje med dvema samostojnima državama samo na podlagi medsebojnega spoštovanja, obojestranskega izpolnjevanja obstoječih sporazumov in na podlagi dobre volje.«

Povečanje izmenjave blaga med FLRJ in Češkoslovaško

Praga, 25. maja. (Tanjug). V ministruvstvu za zunanjo trgovino v Pragi so podpisali danes sporazum o izmenjavi blaga in plačevanju za leto 1948. med FLRJ Jugoslavijo in Češkoslovaško republiko. Pogodbo so podpisali v navzočnosti češkoslovaškega ministra za zunanjo trgovino dr. Gregora.

Pogodba določa znatno povečanje izmenjave blaga med obema bratskima državama.

Rimska »pravica«

Na sodišču v Gorici že desetletja visi obledel in zaprašen napis: »Pravica je enaka za vse!« Na tisoče Slovencev je že za Mussolinijevе vladavine okušało »enakost« pred sodišči fašističnega režima. De Gasperi jeva Italija se ni potrudila, očistiti zaprašen napis, niti ni očistila sodniškega zbora. Vse je ostalo pri starem: napis je še vedno zaprašen in na sodniških stolih sedijo še vedno prav tisti ljudje, ki so delili fašistično »pravico«.

Slovenski humoristični pisatelj Damir Feigle, ki ga vsa Primorska pozna po njegovih saljivih spisih, je že večkrat odgovarjal pred italijanskim sodiščem zaradi svoje utemeljene kritike razmer, v katerih živi slovenska manjšina v Italiji. Pred dnevi pa ga je De Gasperijevo sodišče pozvalo, naj se zagovarja, ker je gorški tednik »Soča« prinesel izvešček o obravnavi proti vohunu Bitenču v Ljubljani.

Sodna razprava proti vohunu Bitenču in njegovim pajdašem je pred sodiščem v Ljubljani razkrila pravo ozadje, ki se skriva za naslovom goriske »Slovenske demokratske zveze«. Priznanja obtoženih vohunov so pokazala, da je ta »zveza« leglo propadlih elementov, vohunska agencija imperialističnih sil, katerih namen je, da z najpodejšimi načini napadajo in skušajo rušiti državno zgradbo ter gospodarsko in vojaško moč nove Jugoslavije.

Objava razkritij na obravnavi v Ljubljani v goriskem slovenskem listu ni zadela samo voditelje te vohunske agencije, ki jim je strgala krinko z obraza, marveč je prizadela tudi njihove gospodarje, ki so opazili, da je s tem omajnan ugled njihovega podjetja.

Zato je Sfiligoj, predsednik omenjene »zveze«, užitil pred goriskim sodiščem tožbo proti odgovornemu uredniku »Soča« Damirju Feiglu. Seveda sta tožitelj in sodišče imela s to razpravo isti namen, zato sta tudi na razpravi nastopala z roko v roki. Slovencev, ki so imeli priliko okusiti fašistično »pravico«, to ne preseneča, vendar je De Gasperijevo sodišče v marsičem prekosilo svoje Mussolinijevske prednike, od katerih je podedovalo izkušnje za borbo proti demokratskim silam in seveda tudi vsodno silam.

Razpravo proti Damirju Feiglu so uprizarili po nujnem postopku, tako da niti obtožene niti njegova obramba nista imela možnosti, seznaniti se z vsebino obtožnice in se na razpravo pripraviti. Se ve! Ko je obramba predlagala, da naj se ji dovoli dokaz resnice o verodostojnosti objavljenega članka z naslovom »Voditelj Slovenske demokratske zveze — špijon«, se je De Gasperijevo sodišče postavilo na stališče, da dovolj dokaz resnice samo v primeru, če v to privoli tožitelj. Seveda je tožitelj Sfiligoj v imenu zveze vohunov odklonil vsakršno dokazovanje o vohunstvu. Sodišče je naredilo, kar je bilo v njegovi moči in obsodilo Damirja Feigla na 1 leto zapor, na plačilo 100.000 lir globe, ker je list »Soča« užitil »zvezo« in mu odredilo še plačilo stroškov razprave in odškodnine tožitelju.

Sodna razprava proti slovenskemu listu je značilna za razmere v De Gasperijevi Italiji. Ne gre samo za to, da predstavlja ta obravnava pravni skandal prve vrste, ki se lahko dogodi samo tam, kjer so sodišča v rokah fašističnih elementov, marveč tudi za to, da se s takšnimi postopki in takšnimi obsojili razgalja politika sedanje vladajoče klike v Italiji do slovenske manjšine, ki je ostala izven mej svoje domovine.

Ta dogodek na sodišču v Gorici je upravičeno razburil slovensko ljudstvo v Italiji, ker preveč očitno kaže, da ni De Gasperijev režim prinesel nobene spremembe v odnosih do Slovencev, da še vedno vlada izrazita razlikovalna politika in da delijo rimsko »pravico« prav tisti ljudje, ki so za Mussolinijem preganjali vsako demokratsko stremiljenje.

D. S.

VREMENSKO POROČILO HIDROMETEOROLOŠKE SLUŽBE

Stanje 25. maja: V Evropi je zaradi valovanja hladne fronte nadalje silno spremenljivo razporedba zračnega tlaka. Jugoslavija je razen Slovenije v območju samostojnega relativno višjega zračnega tlaka, kar ustvarja lepo vreme. Slovenijo je nepričakovano dosegla hladna fronta, ki izvira iz nanovo nastalega barometrskega minimuma v področju Dunajske kotline.

VREMENSKA NAPOVED za sredo 26. maja

Dopolodne pretežno jasno, popoldne deloma sončno, sicer krajevne nevihte.

Taborišče jugoslovanskih razseljencev Spittal ob Dravi

Avstrijsko mestice Spittal ob Dravi leži v gornji Dravski dolini; oddaljeno je približno 40 km od Beljaka, od slovenskega narodnostnega ozemlja. Podobno je vsem ostalim avstrijskim mestom: zgnetenost na majhnem prostoru z ozkimi in starinskimi ulicami, obširnimi trgov in sredini, je ostalo približno tako kot je bilo pred 400 leti. Pred Spittalom je veliko mesto barak, taborišče, ki v njem prebivajo jugoslovanske razseljene osebe, po večini Slovenci. V taborišču je 2588 beguncev iz Slovenije. Barake so zgradili že Nemci in so v njih namestili vojvodske voje ujetnike. Taborišče Spittal je znano po tem, da je bilo za nacistične vladavine taborišče smrti sovjetskih vojnih ujetnikov. Blizu sedanjega taborišča, tik ob Dravi, je velik skupni grob sovjetskih vojnih ujetnikov, ki so jih esesovci s stradanjem, mučenjem in znanim uničevalnimi metodami podali v mučniško smrt. Angleške okupacijske oblasti na Koroškem so v taborišču Spittal naselile predvsem

slovenske begunce. Majhna oddaljenost taborišča od slovenskega narodnostnega ozemlja in od jugoslovanske meje je po vsej verjetnosti vplivala na to odločitev: bližnja jugoslovanske meje nudi pobežnim vojnim zločincem vsa možnost delovanja, špijoniranja in diverzantskih akcij.

Napačno bi bilo trditi, da so vsi begunci v taborišču Spittal vojni zločinci. Dejstvo je celo, da je vojnih zločincev med Jugoslovani v Spittalu malo. Večina prebivalcev taborišča so zapeljanci, ki so jih vojni zločinci potegnili s seboj zato, da bi lažje skrijali svoje zločinsko delovanje in izdajo med okupacijo. Večina prebivalcev v Spittalu je danes krbi, španjska stena, za katero pobežli vojni zločinci nadaljujejo svoje izdajalsko in zločinsko delo proti lastnemu narodu.

Taborišče Spittal sem obiskal ob koncu letošnjega aprila. Kot jugoslovanskega novinarja me je spremljal angleški major. V pisarni taboriščne

uprave nam je poveljnik taborišča dodelil še taboriščnega vodiča in tolmača. Sam se nam je v spremstvu svojega pisarja, angleškega seržanta, pridružil, ko smo si ogledovali taborišče in življenje v njem. Taboriščni vodiči, bivši eksekutor iz Ljubljane Vrtačnik, je bil sprva sila prijazen. Govoril je o življenju v taborišču in z veseljem dajal pojasnila; nenadoma pa je utihnil. Obraz se mu je podaljšal. V začetku je namreč mislil, da sem dopisnik »Koroške kronike«, lista, ki ga izdajajo angleške okupacijske oblasti v slovenščini. Iz razgovora Angležev in spremstva je najbrž posnel, da sem novinar iz nove Jugoslavije. Postal je sila zapel. Odgovarjal je na vprašanje z eksekutorsko brokratskim tonom. Tolmač v taborišču je poglavi uslužnik, ki za približno angleški, približno nemški in približno slovenski, kar pa zaostajajo potrebam taboriščne uprave. Opazil sem, da imajo tolmači, taboriščni vodiči in vodje barak, najrazličnejše »prednosti« in da uživajo vse zaupanje taboriščne uprave. Ostali taboriščniki se jih boje in govore v njihovi prisotnosti zelo previdno. Podoben način taboriščne organizacije so uvedli Nemci v svojih koncentracijskih tabo-

riščih. Danes so v Spittalu taboriščni kapi prav takšna orodja, kot so bili kapi v Dachau. Freko njih izvaja taboriščna uprava svojo voljo in oblast taborišče.

Razumljivo je, da je bila zaradi tega »velikodušna« izjava taboriščnega komandanta, da smem govoriti z vsakim taboriščnikom, kar koli hočem, golo norčevanje. Angleški major je dobro poznal funkcioniranje organizacije, ki jo je sam ustvaril: dobro je vedel, da si ne bo noben taboriščnik predrznil odkrito govoriti vpriču dveh angleških majorjev, enega seržanta in dveh taboriščnih kapov.

Najprej smo pogledali v tako imenovane delavnice, ki je v njih zaposlen le majhen del prebivalcev taborišča. Delavnice so v glavnem rokodelske s primitivnim orodjem, skoraj brez vsake mehanizacije. V njih zaposleni delavci in obrtniki dobivajo za svoje delo plače, ki so celo nižje kot plače avstrijskih delavcev. Po izjavah taboriščne uprave bi naj bili obrtniki samostojni in samostojno razpolagali s prislužnim denarjem. V resnici so samostojni obrtniki samo tisti, ki so delavnice opremili z lastnimi sredstvi. Teh je seveda zelo malo in še ti morajo plačevati velik

odstotek svojega zaslužka v tako imenovano »dobrodolno« pisarnico taborišča. Nepojasnjena skrivnost je, kam izginja denar iz »dobrodolne pisarne«, ki jo upravlja taboriščna uprava. Taboriščniki vsekakor dospelj niti prebite pare niso dobili iz te blagajne.

Ljudje, ki so nas srečevali, so se globoko prkljanjali, ponižno pozdravljali taboriščne komandante in kape. Opazil sem, da je vsa vzgoja v taborišču usmerjena v to, da izbiže iz ljudi zadnji občutek človeškega dostojanstva in jih napravi za pokorne sužnje svojim gospodarjem.

Imel sem vtis, da sem se srečal z našo preteklostjo, z ljudmi iz predavrijske Jugoslavije, z ljudmi, ki so pripravljani vsakim vsakomur, upogniti brbet pred vsakim gospodarjem.

Prebivalci taborišča, ki smo jih srečevali, so bili zelo slabo obdelani, imeli so na sebi večina predelane obleke iz nemških in domobranskih uniform. Zanimal sem se za splošne življenjske pogoje. O tem sem zvedel nekoliko več. Večina ljudi v taborišču je nezaposlena, živi v glavnem od podpore, ki jo daje IRO (International Refugee Organization — Mednarodna organizacija za begunce). Podpora je

tako malenkostna, da komaj zadostuje za hrano in stanovanje v taborišču. Posebno pri družinah s številnimi otroki nastajajo zaradi tega velike denarne težave. Upoštevati je treba še, da s hrano v taborišču nikakor ni mogoče živeti. Uradno sicer znaša vrednost hrane okoli 1500 kalorij, vendar pa vsakodnevni menue, ki bo za marsikoga pri nas zelo poučen, pove, da od teh kalorij ni mogoče živeti. Vsi taboriščniki so na hrani v skupni kuhinji (S kletvami o ekumenskih kuhinjah poskuša pri nas reakcija odvrniti kmete od pristopanja v zadruge; v Avstriji, v državi pod imperialističnim pokroviteljstvom, v deželni klasične zabodne demokracije pa so ljudje, ki so duševno sorodni z organizatorji kamiljen proti skupnim kuhinjam, prisiljeni hraniti se prav v skupnih kuhinjah.) Zjutraj »gosti« skupna kuhinja v Spittalu svoje odjemalce s črno kavo brez kruha, opoldne z močnikom, zvečer pa s kavo s kruhom. Angleški major, poveljnik taborišča, mi je v razgovoru izjavil, da ta hrana popolnoma zadostuje. Vsekakor je res, da imperialistični gospodarji ne gostijo preveč legkosno svojih hlapcev.

(Nadaljevanje pride)

Prva konferenca mladih književnikov

Prvič v naši zgodovini je bila v dneh 22., 23. in 24. maja v Ljubljani konferenca mladih književnikov in piscev-zčetnikov Slovenije. Tako velkopolezna prireditev je postala možna šele v pogojih nove Jugoslavije, ob vzpodbi in podpori Komunistične partije. Osvobodilne fronte in ljudske oblasti — ali kakor je rekel predsednik DSK tov. Miška Kranjca: »Ko je Mile Klopčič začel pisati, ga niso vabili na kako konferenco, temveč so ga vtaknili v zapore.«

Prireditelj — Glavni odbor LMS in Društvo slovenskih književnikov — sta zbrala na tej prvi konferenci okoli 150 mladih piscev iz vse Slovenije. Udeležili so se je tudi mnogi starejši književniki, člani DSK, ki so s posegi v diskusijo in z vodstvom bralnih krožkov neposredno pripomogli k njenemu uspehu. Prav tako so zasedanja v dvorani Ministrstva prosvete prisostvovali zastopniki okrajnih odborov LMS, zastopniki univerz, akademij, mladinskih kulturnih društev, Ljudske prosvete itd. Za tako je bil ustvarjen osnovni pogoj, da bi konferenca dosegla enega svojih glavnih ciljev: zbliznaje vseh mladih piscev, njihovo medsebojno spoznavanje, tesnejši stik med njimi in kulturnimi delavci ostalih panog. Ker je tudi sam potek konference jasno pokazal na te potrebe, sta GO LMS in DSK sklenila, da v bližnji bodočnosti osnujeta zvezo mladih kulturnih delavcev Slovenije, ki bo s svojimi podružnicami in krožki po vsem ozemlju LRS brez dvoma mogla nuditi mladim talentom priložnost širšega izražanja, medsebojne pomoči in pomoči izkušenih, starejših ustvarjalcev.

Potek konference se je razdelil v tri dele — vzporedno z dnevi zasedanja. Osrednja točka prvega dne je bil referat tov. Ivana Bratka o vlogi in nalogah mladega književnika v novi družbi. Ob njem se je razvila diskusija o načelnih vprašanjih književnega ustvarjanja. — Drugi dan smo slišali referat tov. Miška Kranjca »Prezres dela mladinske revije«. Diskusija po tem drugem referatu je razširila vrsto praktičnih vprašanj o književnem delu, zlasti pa tudi organizacijska vprašanja »Mladinske revije« in njenega stika z mladimi pisci izven Ljubljane ter tudi nekatera organizacijska vprašanja literarnih krožkov v osnovnih organizacijah LMS. Tretji dan je bil posvečen praktičnemu delu: dopoldne so se udeleženci razdelili v dvanajst seminarjskih krožkov pod vodstvom članov DSK, kjer so prebrali in v diskusiji kritično premetli svoja dela; popoldne pa so najboljši avtorji iz teh krožkov pred vsemi udeleženci brali nekatera svoja dela.

Referat tov. Bratka je s prodorno jasnostjo osvetlil najvažnejše načelne zahteve, ki jih naša družba stavlja pred književnika in ki so najkrajše izražene v stavku, ki je bil vodilo konference: »Ljudstvo visoko idejno in umetniško književnost!« Naloga je jasna: gre za to, da mora tudi književnik v naši družbi sodelovati v bitki za socializem in sicer tako, da svoji delo trdno naveže na življenje ljudstva. Izginiti mora iz naše pisarne vsaka zprlost med štir steno študijske sobe. Jasno se mora iz nje izražati lik našega novega človeka, zdravega, prostega socialnih in psiholoških spon kapitalizma, junaka, ki danes dela in ustvarja, kakor se je včasih boril. Ni pa dovolj, če je ta naš književnik le suho opisna: književnik mora ečji globlje in prikazati notranje vzroke značilnih dogajanj; razkazati njihovo sociološko ozadje, nakazati smer razvoja v bodočnost. Književnost se mora otresti navlake bohnega individualizma, ki gleda v svet le skozi svoja očala in ničesar ne vidi, kar ni neposredno z njim v zvezi. Vsek književnik mora stremeti za tem, da si osvoji edino znanstveno filozofsko teorijo, marksizem-leninizem, ki mu bo pomogla razumeti in razložiti ne samo družbene, ampak tudi kulturne, umetniške pojave. Pri vsem tem pa se mora ves posvetiti tudi delu za čim popolnejše obvladanje svojih izražalnih sredstev: jezika, sloga, naravnega vernega izraza, pesniške pripodobitve itd. Pri tem mu mnogo lahko pomorejo vzori iz napredne tradicije naše književnosti od Prešerna tja do Prežihla in Kranjca; pomorejo mu vzori svetovne književnosti, zlasti sovjetske — ker je ta naša stvarnost najbližja. Pomorejo mu lahko navesti starejših. Vse to kajpada še ne more dati mlademu piscu vsega. Vztrajno delo nad samim seboj, zlasti pa nenehno poglabljanje v resnično življenje našega ljudstva

mora postati prvo gonilo njegove ustvarjalnosti. Ista načela so zvelazila iz referata tov. Miška Kranjca, le da je to šlo za konkretnije primere; tov. Kranjca je ob svoji izredno blagohotni, vzgojni kritiki nekaterih posameznih avtorjev in del pokazal predvsem na temeljni nedostatek dosejanega dela »Mladinske revije«: ozkost v krogu sodelavcev, pri mnogih avtorjih pa k temu še osebna okost, ker se niso dovolj trudili, da bi prišli bližje vsakdanjemu življenju ljudstva po vaseh in tovarnah.

Tretji dan je prinesel dokaz, kako upravičen je očitak, da se je »Mladinska revija« še vedno preozko zapirala v nek stalni, razmeroma pičli krog avtorjev, v krožkih in v skupnem nastopu se je pokazalo silno bogavstvo, ki je bilo še skrito v dolgi vrsti teh mladih piscev. Mnogi med njimi se še nikdar niso javili v reviji, a so na konferenci s svojimi deli pokazali visoko nadarjenost, ponekod dosti višjo, kot jo imajo nekateri stalni sodelavci revije. Jasno je, da bi moralo na osnovi teh ugotovitev delo »Mladinske revije« od korenin spremeniti.

Stvar, o kateri je bilo mnogo govora v diskusijah k obema referatoma, je vprašanje pomoči mladim piscem, zlasti po manjših središčih in

Pismo Otona Župančiča mladim književnikom

Oton Župančič je poslal mladim književnikom na njihovo konferenco te-le pozdravne besede:

Dragi mladi tovariši!
Lepo pozdravljam vaše zborovanje in živo občutujem, da ne morem sedeti med vami; beseda da besedo, in gotovo bi vam tudi jaz kaj bi vam dejal mimo pokrova?

Da se zavedate pomembnosti pisateljskega dela, priča že vaše zborovanje, ki vem, da bo obrodilo dober sad. Mnogo glav — mnogo misli, mnogo src — mnogo čustva. Da, pisatelj mora zlasti v naši novi dobi mnogo premisliti, mnogo precustvovati; toliko mora notranje razbrati, da so mu naposed najbolj zamolane miselnice zveze jasne in domače, da jih razvija drugim, kakor bi odvijal klopčič. In: umetnosti ni treba umet-

Še tako skriti špekulaciji pride ljudstvo kmalu na sled

V začetku maja so organi javne varnosti ugotovili, da so se v poslovalnici mestnega podjetja »Zeležo« na Gosposveti cesti v Ljubljani dogajale razne nedovoljene manipulacije z električnim materialom. Medtem, ko so uslužbenici poslovalnice domačim kupcem zatrjevali, da nekaterih vrst električnega materiala ni, so isti material prodajali po črnohorzijskih cenah in v večjih količinah privatnim trgovcem v drugih ljudskih republikah. Poleg tega sta uslužbenici poslovalnice na Gosposveti cesti in na Mestnem trgu ta električni material tudi kradli in ga prodajali na svoj račun. Priznali sta, da sta oškodovali podjetje in je že ugotovljen primanjkljaj 55.000 din, ki bo po natančni preiskavi morda še večji.

Trgovska pomočnica Zdenka Ambrož je bila nazadnje uslužbenka kot poslovodkinja mestnega podjetja »Zeležo« na Mestnem trgu. Prej je delala kot prodajalka v poslovalnici istega podjetja na Gosposveti cesti. Pri prodajanju električnega materiala je utajila denar, ki ga je dobila za blago in si pri tem prilastila okrog 30.000 din. Brez vednosti poslovodje je sprejemala v poslovalnici v komisijsko prodajo električne motorje, za kar je od skrivenega Strle, ki je te motorje prinašal, dobivala denarne nagrade. Ko je bila pozneje prestavljena v poslovalnico na Mestni trg, je tam prodajala električni material raznim črnohorzijscem in zato prejela denarne in druge nagrade, medtem ko se je domačim kupcem izgovarjala, da tega materiala ni in je tudi drugim uslužbencem prepovedala prodajati material, ki je z njim zalagala črnohorzijsce za Reke, iz Novega Sada in Zagreba. Tem svojim »odjemalcem« je dajala večje količine materiala, ki je bil namenjen za prodajo na drobno, pa za je skrivala. Golufalja je tudi kupovalce pri denarju. Sama je priznala, da je zaslužila pri teh nepravilnih kupčijah in tatvinah okrog 20.000 din.

Pri nepoštenih poslih je bila Ambroževa tesno povezana s Slavko Likob, ki je bila prodajalka v prodajalni električnih predmetov mestnega podjetja »Zeležo« na Gosposveti cesti. Pri

vaseh. Slišale so se pritožbe zoper slabe »vodnike«, pritožbe, da je vse premalo vodstva in pomoči zlasti za razvoj tehnike pisanja. Tem ključem na pomoč se je najprej oddolžil tov. France Bevč, ko je pred koncem diskusije rekel nekako takole: »Mislim, da se mi vsi moji tovariši pridružijo, če rečem, da bomo radi sprejeli vsak rokopis in k vsakemu skušali dati nekaj nasvetov — pa če ga pošljete kateremu koli našim književnikom.« — Marsikaj bo v tej zvezi moralo ukreniti tudi samo uredništvo »Mladinske revije«, ki bo tudi pri svojem lastnem delu ogromno pridobilo, če se bo z osebnimi stiki približalo podeželju. Tudi zveza mladih kulturnih delavcev bo tu odigrala pomembno vlogo.

Konferenca je prvič omogočila pregled nad vsem silnim številom mladih ustvarjalnih ljudi. Podala je pregled dosejanega dela, razjasnila celo vrsto poprej morda notnih pojmov. Pokazala in dokazala je trdno odločenost volje vseh mladih piscev, da stopajo po poti, ki bo vodila h književnosti socializma.

Oton Župančič pa je v svojem pozdravnem pismu med drugim zapisal tudi tale stavek: »Da se zavedate pomembnosti pisateljskega dela, priča že vaše zborovanje, ki vem da bo obrodilo dober sad.« — tg —

ničenja, besedi ni treba naklita; drži se stvarnosti, in tvoje snovanje bo naravno, tvoj izraz preprost, čisti in prozoren. Zavedaj se, da si svojo duševnost obogatil iz obilne zakladnice človeškega znanja in da vse, kar ustvarjaš, vračaš ljudstvu, ki upravičeno čuva duhovno pridobitve svojih sinov in hčera iz dobe v dobo. Zraven bodi vesel, da si se rodil v državi, ki ti gre pri tvojem resnem prizadevanju na roko, ti nudi trdne idejne osnove in vse pogoje za pravi in zdrav razvoj tvojih sposobnosti.

Zdaj vidim, da bi vam bil moral govoriti o Horaciju in Puškinu in in, kako si pesniki postavljajo spomenike, pa boste te dni najbrž v tej ali oni obliki še slišali. Se enkrat vam želi usro srečo na poti v deželo duha

Oton Župančič

8. junija bo peljal prvi vlak po pionirski progi

Pred tremi meseci je bilo pod Rožnikom še vse tiho. Danes pa tu stoji na idilnem prostoru gozdne jase barake in od vseh strani odmeva pesem krampov in lopat, pomešana s pesmijo veselih brigadirjev. Tu delata stalno dve ljubljanski brigadi, v kateri so vključeni mladinci iz vse Slovenije. Brigada Matije Maležiča šteje 150 brigadirjev in je bila že dvakrat proglašena za udarno in dvakrat pohvaljena. Marinkova brigada s 140 mladinci pa je bila enkrat udarna in enkrat pohvaljena. Brigadi tekmujeta med seboj in dnevno presegata vse postavljene norme. Desetdnevni plan prekoračujeta obe brigadi za 45 odstotkov. Do zdaj prednjači še Maležičeva brigada, ki ima že 22 udarnikov, dočim jih ima Marinkova brigada šele 11. Kljub temu, da je Maležičeva brigada že potekel rok dela na gradilišču, se je obvezala, da ostane do konca dela na progi.

Tovaris Lado, komandant Maležičeve brigade z zanosom govori o naporih mladih graditeljev, ki se zlasti te zadnje dni pred dograditvijo zelo stopnjujejo. Obvezo, da bo 8. junija dograjena proga v dolžini 4 km in da bo na ta dan že prvič peljal vlak po njej, hočejo na vsak način izpolniti. Poleg mladine, ki je prevzela glavno breme in je dala največ pri zameljskih delih pri gradnji pionirske proge, ima mnogo zaslug tudi Osvobodilna fronta mesta Ljubljane. Njeni člani prihajajo vsak dan na delo in so mnogo pripomogli, da bo proga do določenega roka dovršena. Še vedno pa primanjkuje delavcev, saj bi v teh dneh pionirska proga rabila dnevno najmanj 500 prostovoljcev.

Mladina hoče do 8. junija napraviti na Podutku tudi že začasno postajališče. Tudi kurilnica bo do 8. junija že gotova in postaja Vič vsaj pod streho. Drugih postoj pa do tega časa še ne bo mogoče napraviti, ker primanjkuje zidarjev. Postavljene so tudi vse signalne naprave in mladi železničarji-pionirji, ki pravkar zaključujejo tečaj za vlakovođe, že komaj čakajo, kdaj bodo lahko praktično usvajali svoje znanje na pionirski železnici. V svojih novih uniformah prihajajo dnevno na progo in jo »strokovnjaško« pregledujejo. Do danes je proga kompletno izgotovljena že v dolžini 1000 metrov.

Pionirji graje svojo železnico

Sistem dela na pionirski progi je isti, kot je bil na progah Brčko—Bananovič in v Šmucnu. Šesturni delavniki na gradilišču izpopolnjujejo s fizikulturo, kulturno-prosvetnim in političnim delom. Svoje naporno dnevno delo pa zaključijo s pesmijo in recitacijami ob tabornem ognju. Skupno poseajo brigadirji tudi kino predstave.

Železniški vagoni za pionirsko progo

V delavnicah Državnih železnic v Mariboru dokončujejo zadnja dela pri izdelovanju vagonov za pionirsko progo. Delovni kolektiv se je obvezal, da bodo dela do 1. junija končana (to je v plicih dveh mesecih), kar je mogoče je ob veliki požrtvovalnosti, saj je bila delovna norma za skoro 40 % previsoka. Pet rečne lakirnih pulmanovozov z belo streho in 1 pošteno priljubljen voz bodo urejeni. Lokomotivo bodo izdelali v Ljubljani, Kljub vsem težavam pri preskrbi materiala po-

S kako ljubeznivo in navdušenjem gradijo mladi pionirji svojo progo, kažejo tudi »pritožbe« posameznih brigadirjev, ki se kar ne morejo vzdrževati v to, da bodo čez 14 dni res že daleč slovo temu gradilišču. Nekateri pa vztrajajo pri tem, da ne gre domov prej, dokler ne bo proga dograjena v celoti.

sameznih delov, delo ni nikjer zaostajalo. Vozovi bodo opremljeni s parno kurjavo, električno razsvetljavo, vodno instalacijo ter zrakotlačno zavoro. Prehod iz enega vagona v drugega bo zavarovan, kakor pri naših brzovlakih.

Tako bo 8. junija prvič stekel pionirski vlak v največje zadovoljstvo in veselje naših pionirjev, ki se jim tako odpira velika perspektiva dela in lastne ustvarjalnosti. — ap.

FIZKULTURA IN ŠPORT

Lepo uspeli okrajni zlet v Ptuj

V nedeljo 23. maja je bilo v Ptujju žitvahno kakor že dolgo ne. Od vseh strani so se zgrinjali v mesto fizikulturniki in dokazali, da je v ljudski državi fizikultura res last vsega delovnega ljudstva. Dopoldanski odhod po mestu je bil nadvse slovesen in je v povorki sodelovalo staro in mlado, skupaj okoli 2000 fizikulturnikov. V balkona mestne hiše, pred katero je bil etik spredova, v katerem so korakali tudi borci Jugoslovanske armade, so spregovorili zastopniki okrajnega fizikulturnega odbora, Osvobodilne fronte, Jugoslovanske armade in okrajnega prosvetnega sveta, ki so naglašali potrebo še večjega razmah fizikulture organizacije, da bo imelo delovno ljudstvo čim več poleta in volje pri ustvarjalnem delu.

Popoldanski nastop je bil lepa slika dela v telovadnici ter priložnosti izvirnosti fizikulturnikov. Sodelovalo je 1226 organiziranih članov fizikulturnih društev in aktivov iz Središča, Ormoža, Majšperke, Strnišča, Podobitnika, Markovcev, Brega, Grajner, Sv. Vida, Hajdine in Ptujja. V primeri z lanskim letom je članstvo poraslo za 1200 %. Vse točke spreda so bile dobro izvedene. V tej zvezi je treba pohvaliti zlasti požrtvovalno delo tov. Kovačeve, Zenge, Vavpčiča in Juvanca, ki niso pripomogli samo k uspehu nedeljskega nastopa pač tudi k velikemu porastu organiziranih fizikulturnikov v okraju. Izmed programskih točk je posebej omenjen vreden nastop fizikulturnega aktivna iz Markovcev s simboličnimi vajami. Priča namreč o skritih ustvarjalnih silah delovnega ljudstva, kajti vajo je sestavila kmetica iz Markovcev tov. Strafela. Izvedba je med gledalci vzbudila posebno priznanje.

Toda tudi na pomanjkljivosti je treba opozoriti, ki so se kazale predvsem v organizaciji prireditve. Več discipline in čuta odgovornosti bi bilo nujno potrebno, posebno pri tako velikem obisku, ki je bilo zbranih več tisoč ljudi. Večja

Fizikulturno življenje v Račovelju

Čezrno vabo mesto Rima prstava, kjer je bilo na predstavi fizikulture aktivna zbirala v slusnem času in v večerih urah pri telovadbi, je vendar fizikulturo življenje v Račovelju razbujalo. Aktivna Mačovičica, ki je vključena v FD dr. Franca Presenca, je peljala prav lep uspeh. V državnem smučarskem tečaju je bila tretja, v tečaju za fizikulturo pa je bila druga. V tečaju za fizikulturo je bila tretja, v tečaju za smučarstvo pa je bila druga. V tečaju za smučarstvo je bila tretja, v tečaju za fizikulturo pa je bila druga.

Pomnil je dan, da drugo smer. Popoldni erosa, telovadnja v lahki atletiki za fizikulturni znak, nogomet odbojka itd. so pomnili, ki so zahtevali pogodbeno treniranje. Prične deluje in trenira razno-teniška sekcija. Načrti redna in gotova, pa ki v večerih svojih delovnih urah telovadnja in atletika odseke drugih gimnastičnih mestov in Račovelju, kajti v pomladnem nogometnem prvenstvu ni še nobena možnost izvirno tekmo v Račovelju. Račoveljski, Lešani in Bled pa, ki v večerih svojih delovnih urah telovadnja in atletika odseke drugih gimnastičnih mestov in Račovelju, kajti v pomladnem nogometnem prvenstvu ni še nobena možnost izvirno tekmo v Račovelju.

Mladinci so prišli s treningom tenisa, ko se pojavili in splatirali zanesljivo. Pohvaliti je treba gimnastični razpisniški aktiv, ki so organiziral mednarodno telovadno in lahki atletiki in nogometu. Mladinski aktiv gimnastični tečaj v dvorani v gimnastični telovadnici svoja leta tudi doma tako igralo.

Mladinci so prišli s treningom tenisa, ko se pojavili in splatirali zanesljivo. Pohvaliti je treba gimnastični razpisniški aktiv, ki so organiziral mednarodno telovadno in lahki atletiki in nogometu. Mladinski aktiv gimnastični tečaj v dvorani v gimnastični telovadnici svoja leta tudi doma tako igralo.

Za še večji razmah fizikulture v tem predelu Grosčanske, mora Račovelje še v toku prve polovice dobiti fizikulturni dom, kjer bo mogoče vzdrževati začetki z delom, kajti zaradi fizikulture nujno je treba imeti telovadnico, iz katere izhaja vse ostalo.

Z. M.

Uspeh vezane trgovine z mlekom v jesiškem okraju

Jesiški železarski revir je bil doslej slabo preskrbljen z mlekom. Dovo mleka je bil tako majhen, da so morali oddajo omeiliti samo na dojenčke, na težke bolnike in na zelo stare osebe. Pri tem so najbolj trpeli otroci v starosti od 1 do 10 let. V zadnjih mesecih so Jesenje dobivale mleko iz tolimskega okraja. Po uvedbi vezane trgovine z mlekom, se je preskrba z mlekom hitro zboljšala. Medtem ko je prej znašala dnevna količina 1000 litrov, je sedaj na razpolago vsak dan 2400 litrov. Mleko prihaja iz spodnje Bohinjske doline, iz blejskega kota, spodnjeke dela jesiškega okraja in zgoranje Savske doline. Seveda s tem preskrba z mlekom še ni zadostna in bo treba zaieti tudi presežke mleka iz zgoranje Bohinjske doline. Po uvedbi vezane trgovine z mlekom je odpadlo prejšnje ponujanje visoke cene za mleko, pomagano pa je tudi kmetu, ki si lahko na bone kupi potrebno industrijsko hlogo.

Turnir SFA Litostroja

Fizikulturni aktiv Litostroja je v nedeljo pretrdil brzoturnir v odbojki, namiznem tenisu in nogometu. Sodelovala so moštva iz Duplice, Maksa Perca iz Most, Domžal in Litostroja. V odbojki si je prvo mesto priborila vrsta Litostroja, ki je premagala moštvo Maksa Perca 2:0 in Duplice 2:0. Duplica pa je premagala Maksa Perca z rezultatom 2:1. V namiznoteniškem tekmovalstvu so bili rezultati: Maks Perc:Domžale 5:1, Litostroja:Duplica 5:0 in Maks Perc:Litostroja 5:2. Zmagovalec v namiznem tenisu je bilo tretje moštvo Maksa Perca, med posamezniki pa si je osvojil prvo mesto član Litostroja Rakun. V nogometnem turnirju je Maks Perc premagal Domžale z rezultatom 2:1, Litostroja pa Duplico 6:0. V finalnih tekmah je moštvo Domžal premagalo Duplico 1:0, odločilno srečanje med Maksom Percem in Litostrojem za prvo mesto pa je bilo v regularnem času neodločeno 1:1 in tudi nadalje ni dal odločitve, ker je ostal rezultat 2:2. Zrel je končno dočel za zmagovalca enajstorice Maksa Perca.

Smučarska sezona še ni končana

SFD »Joža Gregorčič« priredi v nedeljo 29. maja meddržavno tekmo v veselaletni za Akom. Start bo desno od Velikega oltarja, cilj pa na koncu plaza. Dolžina proge znaša okoli 2200 metrov in z visinsko razliko 700 m. Članice bodo vozile polovico proge. Društva naj priljavijo le svoje ves dobrane smučarje-tekmovalce, ker je proga zelo težka in zahteva velike sposobnosti tekmovalca. Prijava se sprejemajo eno uro pred startom. Razglasila rezultatov bo popoldne pred odhodom vlaka iz Gozdarjevo. V času, ko se je začela kopalna sezona, prirejajo gorenjski alpski smučarji tekme v močnem Martuljki skupini. Naši vrhunski tekmovalci bodo pokazali, kaj so se pozimi naučili na domačih in tujih tekmah. Zato so Društva naj priljavijo le svoje ves dobrane smučarje-tekmovalce, narave in prijatelji alpskega smučanja.

Nove knjige in revije

Srednjeveški urbarji za Slovenijo, 2. zv. (Urbarji Slovenskega Primorja, I. del). Objavil Milko Kos, Izdala Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani. Djelo, Casopis za politična, ekonomska i kulturna pitanja, št. 5., Zagreb.

KULTURNI PREGLED

„Naši zbori“, III., 1. snopič

S številko, ki obsega samo izvirne skladbe na tekste Župančičevih pesmi, je ta naša edina glasbena revija stopila v svoje tretje leto. Revija izhaja dvomesečno na 20 straneh, od teh so 4 strani knjižne priloge. Prvi snopič je objavil Janko Ravnikovo pesem »Jadra«, ki niso grajeno in gradirano skladbo, a tedaj res dober, poklicen zbor, Marjana Kozine možki zbor »Kovaška«, posevčen O. Župančič ob 70 letnici; to kakor tudi zbor »Kmečka balada« od Josipa Pavčiča bodo zmogli dobiti pevci. Dva ženska zbora sta prispevala Stanka Premrl (»Mlada leta«) in Peter Lipar (»Na Jurjevo«, dostopna kollektaj utrjenemu zboru, ki naj bi v večji meri segal po sodobni skladbah, kar velja tudi za M. Pirnikovo mladinski zbor »V seneh«.

„Naši zbori“, III., 1. snopič

rovdovji, ki delujejo izven Ljubljane. Dalje prinaša priloga še koncertno kronko za januar in februar ter uvodni članek o deležu, ki ga ima v naši pevski tvornosti Župančičeva pesem kjer je podan pregled del in skladateljev, ki so komponirali Župančičevo pesem tako za zborre kakor tudi za samospeve.

Revija kaže današnje stanje pevske skladateljske tvornosti pri nas, a prav bi bilo, ko bi postala tudi organ vsega našega pevstva, kjer bi imeli zbori tribuno za obravnavanje svojih uspehov in težav. Zal doslej pa ne srečujemo niti na ortihki revije in še manj v prilogi pripevke, ki bi nam kakorkoli odbovali probleme, s katerimi imajo danes naši zbori posla.

V zbirki »Vstani mladina« sta zbrala R. Gobec in S. Mihelič dvajset pesmi za mladinske (srednješolske) mešane zborre. To je prva slovenska zbirka pesmi prirejenih za mladinske mešane zborre. Ti zbori nastajajo v vedno večji meri ne samo na srednjih šolah, marveč tudi v delovnih brigadah in prosvetnih aktivih tovarn kakor tudi podeželju. Vedno večji razmah glasbene vzgoje mladine pa bo to stalno pospeševal in tako naj bi bila

s to pesmarico dana zborom zbirka pesmi, ki naj postanejo njih temeljni zaklad: to so himne, delovne pesmi in patriotske pesmi; del teh pesmi bodo zbori lahko peli tudi s spremljavo, kar je posebno za množične nastope zelo priporočljivo in učinkovito. Radi nizke cene (po 12 din) pa naj bi pesmarica prišla vsakemu mlademu pevcu v roke.

Med izdajami, ki so izšle zadnje čase pri nas iz področja glasbe in glasbene znanosti, pa zavzema poleg »Zgodovine glasbe« odlično mesto tudi A. Gröbmlingov »Zborovodja, II. del«. Da nam je tako delo zelo potrebno izpričuje dejstvo, da je prvi del knjige (izšel koncem 1946) v celoti pošel; še v tem letu je napovedan tretji, zadnji del in s tem bomo dobili delo, ki bo važna opera za delo v zboru in ki bo gotovo tudi pokazalo dobre sadove na polju našega pevstva, za katerega so nam potrebni tudi teoretično dobro podprti zborovodje.

II. del »Zborovodje« obsega temeljit opis pevškega organa in pevske tehnike, ki jo mora vsak učitelj petja dobro poznati. V poglavju o fiziologiji je obdelano dihanje, zvočila, zastavki, registri ali spremeni, nastavek in poglavje o vrsti in obsegu glasov. Naslednji del knjige obravnava na kratko še glasovje ali fonetiko kot važen del legega petja; zadnji del knjige pa obsega pravorečje (ortopedijo), s katero hoče pisatelj knji-

Polfainni turnir v Sarajevu

XVI. kolo: Subarič:Vranov 1:0, Bošič:Zagar 1:0, Kozomari:Udovčić 0:1, Longec:Nedeljković 0:1, Tagvor:Lešnik 0:1, Čačič:Kobler 1:0, Redžević:Karakić 1:0, Milnar:Pretnjak 1:0.

Se prejšnjih kol prekinjeno partije so se končale z naslednjimi izidi: Pretnjak:Tagvor 0:1, Kozomari:Nedeljković remi, Lešnik:Radović remi.

DNEVNE VESTI

KOLENDAR
Sreda, 26. maja: Filip, Neri, Dragica
Četrtek, 27. maja: Magdalena
SPOMINSKI DEVI
25. V. 1905. — Ustanovitev prvega Sovjetskega delavčev odposlancov v Ivanovo Vozne- semsk.

DEZURNA LEKARNA
Centralna lekarna, Tromostje, Maršin
črt št. 5.

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠKA
V LJUBLJANI IN MARIBORU
Drama v Ljubljani

Sreda, 26. maja, ob 20.: Linhart: »Zupa-
zova Mjaka, Smole: »Varni, Red Sra-
da. — Uprizoritev Akademije za igra-
umetnost.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Kozak: Vida Gran-
zova, Red C.

Opera v Ljubljani
Sreda, 26. maja, ob 20.: Beethoven: Fi-
delio, Red D. Gostovjanec Valerije Hey-
balove.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Smetana: Pro-
davač nevesta. Izven.

Drama v Mariboru
Sreda, 26. maja, ob 19.: Simonov: »Rusko
vprašanje, Red LIMS-1.

Četrtek, 27. maja, ob 19.: Simonov: »Rusko
vprašanje, Red LIMS-2.

Opera v Mariboru
Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Sreda, 26. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Četrtek, 27. maja, ob 20.: Gotovac: »Ero
s onega sveta. Gostovjanec Jožeta Go-
svoja, prvaška zagrebške Opere, Red C.

Opozorilo lastnikom in uporabnikom cestnih motornih vozil

Z odločbo ministra za lokalni promet LRS z dne 22. maja 1948 št. 1-2-2556/1-48 so se prenesli vsi posli za odredbe bivšega Uradnega komisija za avtopromet pri predsedstvu vlade FLRJ z dne 3. junija 1948 št. 1509, ki je bila objavljena tudi v »Prilogi« k št. 51. Uradnega lista LRS z dne 27. julija 1946 in ki zadevajo odobravanje prenosov lastniških pravic na cestnih motornih vozilih, iz pristojnosti ministrstva za lokalni promet LRS na organe za lokalni promet mesečnih (MLO) ozroma okrajnih ljudskih odborov (OLO) LR Slovenije.

Glede na to opozarjamo vse lastnike in uporabnike cestnih motornih vozil, da od 1. junija 1948 dalje

vizgajo prošnje za odobravanje prenosa lastniških pravic na cestnih motornih vozilih, ne več pri ministrstvu za lokalni promet LRS, temveč pri prometnem organu za lokalni promet tistega izvršilnega mesnega ozroma okrajnega ljudskega odbora, pri katerem je vozilo registrirano. Prošnje se ne smejo oddajati, če je bilo n. pr. šele usposobljeno, pa je pristojen isti prometni organ za lokalni promet MLO-ja ozroma OLO-ja, na katerega teritoriju ima prošilec svoje stalno bivališče ali sedež.

Do 1. junija 1948 za vložene prošnje pa bo še vedno še ministrstvo za lokalni promet LRS št. 1-2-2556/2-48.

Iz sekretariata ministrstva za lokalni promet LRS.

Kinematografi

LJUBLJANA UNION: sovjetska filmska tovarnica »Čarobno zrclo«, obzorik 22. MOSKVA: sovjetski film »Marita«, tednik. SLOGA: francoski film »Kapetan Frakas«, tednik. — Predstava v gornjih kinematografih ob 16.15, 18.15 in 20.15. LETNI KINO TVITOLIT: francoski film »Dokler kom živeli«, tednik. — Predstava ob 20. uri. KODELJEVO: sovjetski film »Ovčarjevalce«, tednik. — Predstava ob 20. uri. MARIBOR ESPLANADE: češki film »Gostil in sanje«, tednik. GRAJSKI: sovjetski film »Moje univerzete«, tednik.

MARIBOR LETNI: sovjetski film »Sekretar Rajkama«, tednik. CELJE METROPOL: sovjetski film »Gavroche«, tednik. DOM: sovjetski film »Maksimova mladost«, tednik. KAMNIK: češki film »Moje brez krile«, tednik. KRANJ MESTNI: sovjetski film »Silva«, tednik. PTUJ: sovjetski barvni film »Pisarni spored«, tednik.

Radio Ljubljana, Maribor in St. Primorje

SPORED ZA SREDO

6.00 Vredni jutranji spored, vmes poročila, pregled dnevnega sporeda in jutranja telovadba, 7.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 7.10 Jutranji koncert, 7.30 Napoved časa in poročila. 7.45 Bolgarska narodna. 8.00-8.30 Solška ura. 12.30 Napoved časa in poročila. 12.45 Zabarana glasba, mali ogled in objava. 13.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 13.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 13.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 13.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 14.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 14.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 14.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 14.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 15.00-15.30 Solška ura. 15.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 15.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 16.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 16.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 16.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 16.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 17.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 17.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 17.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 17.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 18.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 18.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 18.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 18.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 19.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 19.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 19.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 19.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 20.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 20.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 20.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 20.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 21.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 21.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 21.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 21.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 22.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 22.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 22.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 22.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 23.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 23.15 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 23.30 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 23.45 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava. 24.00 Radijski koledar, iz današnjih časopisov, objava.

Šolstvo

VPISOVANJE OTROK V I. RAZRED OSNOVNIH ŠOL V LJUBLJANI ZA ŠOLSKO LETO 1948/49.

VPISOVANJE OTROK V PRVI RAZRED OSNOVNIH ŠOL V LJUBLJANI ZA ŠOLSKO LETO 1948/49. do dneha 29. in 30. in 31. maja 1948 od 8 do 12. ure ter od 14. do 17. ure.

Sprejeti bodo samo tisti otroci, ki v tem koledarskem letu dovršijo sedmo leto starosti (rojeni od 1. jan. do 31. decembra 1941).

Sizna prošnja, da se temu pozivu odzovejo ter vpisajo svoje otroke v določenem roku na šolo svojega šolskega okoliša. — Poverjeništvu za šolstvo pri MLO.

Mlajšo PISARNIŠKO MOČ

z lepo pisavo sprejme takoj

Uprava lista »Slov. poročevalca« LJUBLJANA, Knaflijeva ulica 5.

INVENTAR

za trgovino z manufakturo in konfekcijo, kakor pulti, police, stola, obešalniki, blagajniška miza, pisarniški pisalni stroj znanke Smith, zaradi likvidacije ugodno naprodaj.

Naslov v oglasnem oddelku.

POZIV UPNIKOM

UPRAVA ZGRADB RLO I poziva vse upnike, da v roku 15 dni po objavi tega poziva v dnevnem časopisu predložijo upravi, Wolfova 6, vse neporavnane račune za dela, izvedena na poslopih v območju RLO I, čeprav so bila dela naročena od bivše uprave zgradb RLO I.

Ve zgradb in zemljišč MLO. Po preloku tega roka, Uprava zgradb RLO I ne bo priznala več nobenega računa za dela prejšnjih naročnikov.

UPRAVA ZGRADB RLO I.

Mali oglasi

SLUŽBE IŠČEJO

MESTO SAMOSTOJNE GOSPODINJE iščem k odrasli družini, Brešček, Celovška 53, 15008-5

SLUŽBO DOBE

STAREJŠEGA SODARSKEGA pomočnika sprejemam, hrana in stanovanje v hiši, Kristan Peter, Cerklje 95 — Gorenjsko, 14732-2

MLADO DEKLE, začetnica za splošno hišno opravila, potrebujem takoj, Dobi hrano, stanovanje in plačo po dogovoru. Prosim najprej ponudbe, Marija Bijol, žena upravitelja cerk. posvetiva Otok št. 54, pošta Bled, 15001-2

DVA POTNIKA za Slovenijo, verzirana v steklarstvo-poročalski stroki, sprejme takoj skladišče zvezo in distribucije stekla, Ljubljana, Tyrševa cesta 33, Zglasiti se osebno v skladišču, 14930-2

DVA SKLADIŠČNA DELAVCA sprejme takoj Državna založba Slovenije, Ljubljana, Mestni trg 26, 14927-5

GOSPODINSKO POMOČNICO, posebno, sprejemam k štiričlanski družini, Plača dobra, Hafner, Ljubljana, Prisojna ulica 5, 14937-2

KUHARJA ali KUHARICO sprejme menza Zvezda, Selenburgova ulica št. 2, 15017-2

DELAVCA marljivega in spretnega, sprejme v delavnico lesnih izdelkov na Gorenjskem, Družinskih stanovanje na razpolago, Ponudbe nasloviti: »Lignum«, Ljubljana, poštni predal št. 44, 15033-5

HIŠNA POMOČNICA, pridna in cenovna, dobi službo pri odraslih, Parkarjeva 15, Ogorevc, 15022-2

GOSPODINSKO POMOČNICO z znanjem kuhe sprejemam k 4 članski družini, Nastop takoj! Zglasiti se do 19.00, Zdesar, Erjavčeva številka 19, sola, 15034-2

PRODAM

PREPROGE, domače in perzijske, kupuje in prodaja trgovina »Kirman Saha«, pasaza Nebotičnik, 1293-5

GRUBI VITIKRASI begonije, nizke živorce, prepročne rastline v velikih barvah, Mentu, ustrezno zemljo, nudijo po nizki ceni T. Janežič, Sv. Jerneja cesta 47a, Ob Gorenjski prog. 1449-5

HRASTOVO jedilnico, pripravno za pisarniško pohištvo, prodam, Naslov v ogl. odd. 14957-5

PSICO, storo 1 leto, črno, srednje velikosti, prodam. Pod Tranco 2, Podstrre, naravnost, 14956-5

PLANO SKORAJ nov, prodam, Naslov v ogl. odd. 14958-5

SVINJO, okoli 20 kg težko, hrvaške pasme prodam. Podmilščakova 57 — Bežigrad, 14954-5

ZENSKO OLO prodam. Celovška št. 128-III, desno, 14959-5

KOLO, dvosobno, Tamdem, z rezarjem, vrniti gumami, in kolo s pomožnim motorjem, prodam, Tavčarjeva št. 2, klet, 14964-5

RAZNO POHIŠTVO prodam. Ogled od 12. do 15. ure, Poljanska c. 18-11, levo, 14965-5

RAZNO Philips, 5 cevni, prodam. Ogled v sredo in četrtek med 12. in 14. uro. Naslov v ogl. odd. 15005-5

BENCINSKI MOTOR, 10 KS, in tračno žago, koleta 73 cm, vse brezhibno, prodam. — Naslov v oglasnem oddelku, 14968-5

MALO KRAVO, dobro mlekarico — prodam. Kozarnik, Stranska vas št. 19, p. Dobrava, 14996-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK prodam. Linhartova 32, za št. 1, 15004-5

PISALNI STROJ Continental prenosni prodam. Ogled od 15. do 16. ure, Naslov v ogl. odd. 14969-5

RJAVE CEVLJE št. 41, skoraj nove, prodam. Salon Pilivrti, Franciškanova 3, tov. Vlado, 14967-5

ZLATI VEČER, krasno k. moški uri in enak zlat prstan prodam, Naslov v ogl. odd. 14977-5

RADIO PHILIPS, tipa 2932, žarnice izrabljene, 2 val dolž., cena 2500 din. Naslov v ogl. odd. 14943-5

MALO DIATORSKO HARMONO, 3 basov, »Hohner«, prodam. Behunek, Gajeva 1, vrata 601, 14948-5

60 kg KROMPIRJA prodam. Naslov v ogl. odd. 14947-5

DRAŽBA GOSTILNIŠKEGA inventarja, ki jo dne 29. maja ob 15. v Krištofovi ulici 17 Ljubljana-Mostje, 14963-5

OGLEDALO, 82x52 cm, prodam. Naslov v ogl. odd. 14951-5

OTROSKI VOZICEK, globok, lep, prodam, Mak, Prisojna ulica 1, pritičje desno, 14958-5

LEPO SPALNICO iz trdega lesa, prodam. Naslov v ogl. odd. 14990-5

BENCINSKI MOTOR za avto s prestavami, ameriški, od 6 sedežnega Esessa, vožen, 12.000 km, diferencial 3 t z osjo Chevrolet; emajlirani šteditnik, kuhinjsko tehnično 10 kg, uporabljivo brez utož. prod. Zupanc, Nove Jarske št. 27, Sv. Križ, 14998-5

MOSKO KOLO, rabljeno, prodam za 7500 din, Sv. Petra nasip št. 71, gostilna, 15000-5

4 VRTNE STOLE, lesalni stol, mizo prodam. Naslov v ogl. odd. 15003-5

LEZALNI STOL prodam. Trgovina »Prika«, Miklošičeva 34, 15002-5

MOTORSKO KOLO znanke Geler 500 cm, dobro ohranjeno, prodam. Ponudbe Kamnik-mesto 11, 14981-5

2 BENCINSKA MOTORJA, 4 in 8 KS, 1 Diesel, 2 Hinkels in plinski, prod. 8 KS, ter matičnico s ščitenjem, prodam, Naslov v podr. SP Ptuj, 14982-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK, izredno lep, prodam. Tyrševa cesta 60, I. nadstropje, levo, 14932-5

GLOBOK OTROSKI VOZICEK, prodam, Pirc, Brankova ulica št. 3, Bežigrad, 14927-5

POSTELJA (empire), pregrinjalo za otomano, zavese, likalniki na ogelje. Opera operata lerosa, košati aspidriti in ležalni stol (ogrodje) naprodaj Niska ulica, pritičje, 14987-5

MOTOR 200 NSU, 200 z dokumenti prodam. Ponudbe pod Dokumenti na ogl. odd. 15038-5

PILODNERON, srednje velik, prodam.

Naslov v oglasnem odd. 14941-5

TOALETNO MIZICO z ogledalom in vrtno gugalno mrežo prodam. Wildman, Zldovska steza 2, 14940-5

ROČNO OGLEDALO,